

Załącznik nr 1
do Uchwały nr VIII/51/07
Rady Gminy Jemielnica
z dnia 22 czerwca 2007 roku

**„Studium Uwarunkowań i Kierunków
Zagospodarowania Przestrzennego
Gminy Jemielnica”**

S P I S T R E Ś C I

A. WSTĘP.....	4
B. UWARUNKOWANIA ROZWOJU.....	4
1. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu.....	4
2. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony.....	5
3. Stan środowiska.....	6
3.1. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej.....	6
3.2. Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej.....	7
3.3. Wielkość i jakość zasobów wodnych.....	8
3.4. Złoża kopalin.....	8
3.5. Ochrona środowiska.....	9
3.6. Ochrona przyrody.....	9
3.7. Ochrona krajobrazu kulturowego.....	9
3.8. Podsumowanie.....	10
4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	10
4.1. Obiekty wpisane do rejestru zabytków.....	10
4.2. Pozostałe zabytki wpisane do gminnej ewidencji zabytków.....	11
4.3. Stanowiska archeologiczne.....	12
5. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia.....	14
5.1. Sieć osadnicza i demografia.....	14
5.2. Warunki zamieszkiwania.....	15
5.3. Oświata.....	15
5.4. Kultura.....	16
5.5. Rynek pracy.....	17
5.6. Rekreacja, sport i wypoczynek.....	17
5.7. Ochrona zdrowia.....	18
5.8. Pomoc społeczna.....	18
6. Zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia.....	18
7. Stan prawny gruntów.....	19
8. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.....	19
9. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.....	21
10. Stan systemu komunikacji.....	21
10.1. Drogi.....	22
10.2. Ścieżki rowerowe.....	23
10.3. Wnioski.....	23
11. Stan systemów infrastruktury technicznej.....	23
11.1. Zaopatrzenie w wodę.....	23
11.2. Gospodarka ściekowa.....	24
11.3. Melioracje.....	24
11.4. Zaopatrzenie w energię elektryczną.....	24
11.5. Zaopatrzenie w gaz.....	24
11.6. Gospodarka odpadami.....	24
11.7. Wnioski.....	25
12. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.....	25
13. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy.....	25
13.1. Potrzeby.....	25
13.2. Możliwości.....	26

C. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	27
14. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów.....	27
15. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania terenów.....	27
15.1. Określa się następujące kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania terenów:.....	28
15.2. Bilans terenu:	32
16. Obszary oraz zasady ochrony:.....	33
16.1. Środowiska i jego zasobów.	33
16.2. Przyrody.	33
16.3. Uzdrawisk.	34
17. Obszary oraz zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:	34
17.1. Zabytki nieruchome wpisane do rejestru i ich otoczenia.	34
17.2. Inne zabytki nieruchome, znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków.	34
17.3. Stanowiska archeologiczne.	35
17.4. Strefy ochrony konserwatorskiej.....	35
18. Kierunki rozwoju systemów komunikacji.	36
18.1. Drogi.	36
19. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej.....	37
19.1. Zaopatrzenie w wodę.	37
19.2. Gospodarka ściekowa.....	37
19.3. Zaopatrzenie w energię elektryczną.....	38
19.4. Zaopatrzenie w gaz.	38
19.5. Zaopatrzenie w ciepło.....	38
19.6. Gospodarka odpadami.....	39
19.7. Telekomunikacja.....	39
20. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.....	39
21. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.....	39
22. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.	40
23. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.	40
24. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.	41
25. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych.	41
26. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.....	41
27. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej.	41
28. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji.	41
29. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.	42
D. UZASADNIENIE.....	42
E. BIBLIOGRAFIA.....	43

A. WSTĘP.

W lipcu 2003 r. weszła w życie ustawa *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2003 r., Nr 80, poz. 717 z późn. zm), która dokonała zmian w systemie planowania przestrzennego w Polsce oraz relacji między poszczególnymi dokumentami planistycznymi. Szczególnie ważną zmianą było wzmocnienie dokumentu studium poprzez podkreślenie obligatoryjnej zgodności projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z ustaleniami studium (art. 20 ust.1 ustawy)

W związku z tym **zmiana „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jemielnica”** dotyczy całego terenu gminy zarówno w warstwie rysunkowej (rysunek studium w skali 1:10 000) jak i w warstwie tekstowej (tekst studium). Pomimo tego, że dla znacznej części obszarów utrzymane zostają przypisane im funkcje podstawowe, to często ich opis i ustalenia podlegają zmianie bądź uściśleniu zgodnie z wymaganiami nowej ustawy.

Ma to na celu doprowadzenie nie tylko polityki przestrzennej do aktualnie obowiązujących realiów gospodarczych, ale także do dostosowania zapisów ustaleń studium do nowej rzeczywistości prawnej.

Zapisane w studium kierunki zagospodarowania przestrzennego stanowią wytyczne do stosowania w planach miejscowych.

Biorąc pod uwagę powyższe, niniejszy dokument nie stanowi zmiany studium w rozumieniu § 8 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. *w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy*, a jest kompleksową zmianą tego dokumentu.

B. UWARUNKOWANIA ROZWOJU.

1. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu.

Gmina Jemielnica położona jest na obszarze 113 km² w odległości niecałych 10 km od miasta Strzelce Opolskie oraz ok. 45 od dwóch większych ośrodków: Opola na zachód od Jemielnicy i Gliwic na wschodzie.

Ze 113 km² ok. 60 % powierzchni gminy zajmują lasy, co przy średniej lesistości krajowej i województwa Opolskiego na poziomie niecałych 30% stawia gminę Jemielnica w gronie rejonów najintensywniej zalesionych. Przy czym należy zwrócić uwagę, że lasy objęte są ochroną poprzez włączenie ich do *Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasów Stobrawsk-Turawskich*, co podkreśla ich wartości przyrodnicze.

Drugim pod względem wielkości sposobem użytkowania terenów są grunty rolne stanowiące blisko 35% powierzchni gminy. Ich przydatność do produkcji rolniczej jest jednak ograniczona z powodu dominujących niskich klas bonitacyjnych (głównie V i VI klasy).

Pozostałe 4% obszaru gminy obejmują głównie tereny zurbanizowane wraz z terenami dróg.

Tereny zurbanizowane skoncentrowane są głównie wzdłuż przebiegającej przez środek gminy drogi wojewódzkiej nr 426, przy której położona jest wieś Jemielnica, Piotrówka i Wierchlesie. W tych 3 miejscowościach mieszka ok. 65% wszystkich mieszkańców gminy.

Dotychczasowe zagospodarowanie opiera się głównie o historyczne układy wsi, przede wszystkim w układzie ulicowym, bez znaczącego rozwoju urbanizacji gminy.

Ruch budowlany wpływający na zmianę sposobu zagospodarowania koncentruje się głównie we wsi Jemielnica. Biorąc pod uwagę niewielki, aczkolwiek systematyczny spadek ilości mieszkańców a co za tym idzie niewielki ruch inwestycyjny nie ma większego wpływu na zmianę stanu zagospodarowania. Prowadzony aktualnie rozwój infrastruktury technicznej umożliwi powolne zahamowanie lub nawet odwrócenie tych tendencji.

Rozbudowa sytemu kanalizacyjnego stanowi jedno z głównych zadań inwestycyjnych gminy do realizacji na najbliższe lata. Akcesją Polski do Unii Europejskiej pozwala, dzięki licznym funduszom strukturalnym, liczyć na stosunkowo szybką realizację tego zamierzenia.

**RUCH INWESTYCYJNY (WYDANE POZWOLENIA NA BUDOWĘ)
W LATACH 2004 – 2004 – 2006 (I-sza połowa)**

TABELA nr 1.

Obręby	2004			2005			2006		
	Zabudowa mieszkaniowa	Przyłącza	Pozostałe	Zabudowa mieszkaniowa	Przyłącza	Pozostałe	Zabudowa mieszkaniowa	Przyłącza	Pozostałe
Jemielnica	13	1	9	11	3	9	4	-	2
Wierchlesie	1	-	1	-	-	1	-	-	1
Centawa	4	-	-	-	-	3	-	-	2
Gąsiorowice	-	-	1	1	-	-	1	-	1
Łaziska	1	-	1	-	-	4	1	-	2
Piotrówka	1	-	5	4	-	5	-	-	1
Barut	-	-	1	2	-	-	-	-	2
Razem:	20	1	18	18	3	22	6	0	11

Na terenie gminy notuje się niewielki ruch budowlany w przeciągu ostatnich 2,5 roku wydanych zostało jedynie 44 pozwolenia na budowę związane z zabudową mieszkaniową. Podobna sytuacja jest również w pozostałych sferach budownictwa. Ograniczony ruch inwestycyjny ma niewątpliwie niewielki wpływ na zmiany zachodzące w przestrzeni. Powodem takiego stanu rzeczy jest głównie sytuacja na rynku pracy zmuszająca mieszkańców gminy do szukania pracy z dala od miejsca zamieszkania, często za granicą.

2. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony.

Na terenie gminy nie występują elementy dysharmonizujące ład przestrzenny. Praktycznie na terenie całej gminy dominuje zabudowa typowo mieszkaniowa zarówno jednorodzinna jak i zagrodowa uzupełniona zabudową usługową. Praktycznie nie występują znaczące konflikty związane z przemieszaniem konfliktogennych funkcji, a głównym elementem zaburzającym ład przestrzenny jest droga wojewódzka dzieląca miejscowości Jemielnica, Piotrówka oraz mniejszym stopniu wieś Wierchlesie na część wschodnią i zachodnią.

Główne zmiany związane z ładem przestrzennym zachodzące w gminie wiążą się raczej ze zmianą formy architektonicznej gdzie w latach 70-90 pojawiły się budynki o bardzo prostej formie kryte dachami płaskim. Ta tendencja w ostatnich latach została wyhamowana i nastąpił powrót do tradycyjnej formy architektonicznej charakteryzującej się zabudową parterową z poddaszem użytkowych zwieńczoną dachem spadzistym krytym dachówką lub materiałami dachówkopodobnymi.

Odpływ ludności od pracy na roli spowodował także rozpoczęcie procesu zmian w użytkowaniu zabudowy siedliskowej poprzez ich adaptację na cele mieszkaniowe, co z jednej strony zapobiega niszczeniu i ruinie nieużytkowanych rolniczo zabudowań a jednocześnie wpływa niewątpliwie na poprawę estetyki wsi i zachowanie historycznego charakteru zabudowy.

W gminie praktycznie brak jest elementów obcych krajobrazowi wiejskiemu takim jak wysoka zabudowa wielorodzinna czy też zabudowa przemysłowa. W krajobrazie dominuje głównie zabudowa niska, która jest urozmaicona górującymi wieżami kościelnymi oraz elementem rzadko spotykanym w polskim krajobrazie, jakim jest elektrownia wiatrowa położona przy drodze do Centawy składająca się z 3 wiatraków. Wiatraki stanowią element zupełnie nowy w wiejskim krajobrazie gminy a jednocześnie stanowią swego rodzaju atrakcję.

Elektrownia wiatrowa przy drodze do Centawy [fot. P. Jędrzejkowski]

W okresie październik – grudzień 2001 r. Rada Gminy Jemielnica przyjęła 7 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych obszarów (Barut, Centawa, Gańsiorowice, Jemielnica, łąziska, Piotrówka i Wierchlesie), dzięki czemu cała gmina objęta została planami miejscowymi. Z uwagi na duże zmiany jakie zaszły w ostatnich latach w życiu społeczno-gospodarczym konieczne są zmiany/aktualizacje obowiązujących planów. Wynikają one ze zmian w świadomości i potrzebach mieszkańców gminy.

3. Stan środowiska.

3.1. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Gmina Jemielnica jest gminą o charakterze leśnym, zajmuje powierzchnię 11 321 ha z czego 6861 ha (ok. 60%) stanowią grunty leśne, natomiast użytki rolne – 3965 ha (34%).

Wśród użytków rolnych, przewagę stanowią grunty orne zajmujące prawie 75%, reszta to łąki 22% natomiast pastwiska i sady 0,3%. Większość gruntów rolnych stanowi własność indywidualnych rolników.

Tak więc bardzo istotnym elementem w strukturze gruntów gminy Jemielnica stanowią lasy i grunty leśne, których wielkość i znaczenie dla rozwoju gminy na decydujące znaczenie. Ponadto obserwuje się powolny ale stały przyrost powierzchni lasów, co pokazuje poniższa tabela nr 2.

. LASY I GRUNTY LEŚNE – POWIERZCHNIA W LATACH 2000-2005						TABELA nr 2.
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Lasy i grunty leśne w hektarach	6845	6845	6855	6855	6865	6877

Przeprowadzony w 2002 r. Powszechny Spis Rolny wykazał, że powierzchnia użytków rolnych wyniosła 3883 ha, natomiast w roku 2005 roku powierzchnia użytków rolnych wyniosła 3965 ha.

Powierzchnię oraz strukturę użytkowania gruntów w gminie, w porównaniu do powiatu województwa i kraju pokazuje tabela nr 3. W gminie Jemielnica w strukturze użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych wybitnie dominują lasy i grunty leśne (stanowią 60% powierzchni gminy), następnie użytki rolne (34%). Wskaźniki te wyraźnie ukazują charakter gminy wybitnie zorientowany na gospodarkę leśną. W pozostałych kategoriach struktury użytkowania gruntów gmina osiąga mniejsze udziały w stosunku do innych gmin województwa opolskiego.

**UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH
WG NSP 2002R.**

TABELA nr 3.

	Powierzchnia ogółem	Użytki rolne					Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
		razem	grunty orne	sady	łąki	pastwiska		
w hektarach								
Polska	19324783	16899297	13066504	270955	2531284	1030554	1201192	1224294
	100,0%	87,40%	67,60%	1,40%	13,10%	5,30%	6,20%	6,30%
Województwo opolskie	941247	582535	496032	2670	67957	15876	253162	105550
	100,00%	61,00%	51,00%	1,00%	7,30%	1,70%	26,00%	13,00%
Gmina Jemielnica	11321	3883	2873	4	873	133	6855	583
	100,00%	34,00%	25,00%	0,00%	7,00%	2,00%	60,00%	6,00%

Struktura agrarna i liczba gospodarstw.

Wg Spisu Rolnego z 2002 r na terenie gminy istniały 964 indywidualne gospodarstwa rolne, w tym 566 o powierzchni użytków rolnych większych niż 1ha. Gospodarstw o powierzchni od 1 do 10 ha było 491, o powierzchni od 10 do 50 ha było 68, natomiast gospodarstw o powierzchni powyżej 50 ha było jedynie 6.

Teren gminy charakteryzuje się niewielką wartością bonitacyjną gleb. Według tego wskaźnika gmina zajmuje ostatnie miejsce w województwie. Przeważają gleby piaszczyste V i VI klasy charakteryzujące się dużą przepuszczalnością wody w gruncie, które utrudniają prawidłowy rozwój i wzrost roślin. W strukturze zasiewów dominują ziemniaki, mieszanki zbożowe jare oraz żyto.

Większość gospodarstw prowadzi wyłącznie działalność rolniczą (46%) oraz bardzo duży udział mają gospodarstwa nie prowadzące działalności gospodarczej (46%). Nieznaczny odsetek prowadzi działalność rolniczą i pozarolniczą 4 %. Niewiele (tylko 3,2%) prowadzi działalność tylko pozarolniczą.

Jeszcze wiele gospodarstw prowadzi produkcję wielokierunkową, bez wyraźnie określonej specjalizacji. Nie sprzyja to unowocześnieniu produkcji, co umożliwiłoby obniżenie kosztów a dalej poprawę jakości oraz zwiększyło konkurencyjność produkcji. Gospodarstwa większe z reguły są nastawione na produkcję specjalistyczną.

Produkcja zwierzęca.

Kolejnym kierunkiem produkcji rolniczej w gminie Jemielnica jest produkcja zwierzęca, dominuje w niej hodowla trzody chlewnej, bydła i krów. Wg danych z kolejnych spisów powszechnych pogłowie bydła w 2002 roku wynosiło 1452 sztuk, trzody chlewnej wynosiło 4895 sztuk.

3.2. Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej.

Gmina Jemielnica należy do silnie zalesionych gmin. Lasy i grunty leśne obejmują całą północną jej część. Tworzą generalnie zwarty kompleks o powierzchni ok. 6 861 ha w tym 6701 ha stanowią lasy, co daje wskaźnik lesistości gminy 59,2%, z czego zdecydowana większość objęta jest ochroną poprzez ustanowienie obszaru chronionego krajobrazu „Lasy Stobrawsko-turawskie”. Struktura własności lasów jest prosta i czytelna, blisko 95% powierzchni lasów to lasy stanowiące własność Skarbu Państwa a jedynie niecałe 400 ha stanowią grunty leśne należące do osób prywatnych. W ostatnich latach wzrósł udział procentowy prywatnych doleśń, co jest związane z korzyściami płynącymi z naszego przystąpienia do Unii Europejskiej.

Gmina natomiast posiada jedynie 1ha gruntów leśnych.

Lasy tworzą zwarty kompleks wchodzący w skład obszaru chronionego krajobrazu Lasów Stobrawsko-Turawskich. Objęte są one ochroną i zabroniona jest zabudowa.

Drzewostan tworzą głównie lasy sosnowe i mieszane z dużym udziałem sosny, w domieszkach z brzozą, modrzewiem i dębem. Stan drzew pod względem sanitarnym nie budzi zastrzeżeń. Drzewa nie wykazują widocznych uszkodzeń, lecz zgodnie z operatem urządzeniowo-leśnym znajdują się w pierwszej strefie uszkodzeń przemysłowych, związanych z emisją zanieczyszczeń z elektrowni Opole i emisją zanieczyszczeń z zagłębia Ostrawskiego.

3.3. Wielkość i jakość zasobów wodnych

Wody powierzchniowe

Teren gminy należy w całości do zlewni rzeki Mała Panew – prawobrzeżnego dopływu Odry. Gmina jest uboga w sieć rzeczną, co wiąże się z położeniem oraz typem budowy geologicznej. Przeważającą południową, środkową i zachodnią część obszaru odwadnia dopływ Małej Panwi – Jemielnica (Chrzastawa), przepływająca przez wsie: Centawę, Jemielnicę i Gańsorowice i stanowiąca w tym rejonie główną oś hydrograficzną – wraz z prawymi dopływami: Grabowcem (Świbską Wodą), Piotrówką, Pancerowem i Ptaszkówką. Mała Panew i Jemielnica płyną w kierunku północno-zachodnim. Z północno-wschodniej części obszaru wody odprowadza Mała Panew wraz z dopływami: Bziczką (lewobrzeżny) oraz Lublinianką (Lubliniecą), Smolnicą i Bzniczka (prawobrzeżne). Jemielnica i Bziczka zostały wyposażone w techniczną zabudowę brzegów koryta, która wraz z systemem jazów i zastawek służy głównie właściwemu prowadzeniu odwadniania i nawadniania terenów rolniczych i leśnych, a także gospodarce stawowej. Niewielkie zagrożenia powodziowe dotyczą głównie terenu doliny Małej Panwi, Smoliny i Bzniczki.

W najbliższym sąsiedztwie gminy zostało zinventaryzowanych 7 ważniejszych punktów zrzutu ścieków. Największe ilości ścieków pochodzą ze Strzelec Opolskich. Zrzuty zanieczyszczeń powodują pogorszenie jakości wody w powierzchniowej sieci hydrograficznej. Jakość wód w pozostałych ciekach nie jest kontrolowana jednak może w nich dochodzić do pogorszenia jakości wody na terenach zurbanizowanych i rolniczych, gdzie z reguły nie ma odpowiedniej infrastruktury komunalnej, a „dzikie” zrzuty ścieków bytowo-gospodarczych trafiają do rowów czy też gruntu, natomiast spływy z nadmiernie nawożonych pól uprawnych powodują wzrost zawartości w wodzie substancji biogennej co również stanowi duże zagrożenie dla wód. Potencjalnie wszelkie obiekty mieszkalne i przemysłowe nieskanalizowane do czasu podłączenia ich do sieci kanalizacyjnej, mogą zanieczyszczać wody gruntowe.

Wody podziemne

Obszar Gminy jest położony w obrębie trzech Głównych Zbiorników Wód Podziemnych:

1. GZWP nr 333 „Zbiornik Opole – Zawadzkie”, stanowiący główne źródło zaopatrzenia w wodę środkowo-wschodniej części województwa, w tym także gminy Jemielnica. Obszar ten charakteryzuje się wielopiętrowością występowania wód podziemnych. Jest on narażony na dopływ zanieczyszczeń ze względu na dużą przepuszczalność skał tworzących pokłady wodonośne. Głównym zagrożeniem są spływające z pól środki ochrony czynnej i nawozy. Zbiornik gromadzi wody w triasowych utworach szczelinowo-krasowych. Zbiornik obejmuje swym zasięgiem zachodnią część gminy.
2. GZWP nr 327 „Zbiornik Lubliniec-Myszków” obejmujący swym zasięgiem wschodnią część gminy Jemielnica. Zbiornik podobnie jak GZWP nr 333 gromadzi wody w triasowych utworach szczelinowo-krasowych.
3. GZWP nr 335 „Zbiornik Krapkowice-Strzelce Opolskie” obejmujący swym zasięgiem całą gminę Jemielnica. Wody zbiornika nr 335 gromadzone są w triasowych utworach szczelinowo-krasowych. Wody zbiornika zalegają na głębokości 320 m.

Spływ wód gruntowych generalnie odbywa się ku obniżeniu dolinnemu Jemielnicy i jest zgodny ze spadkiem terenu. Wody gruntowe nie wykazują wyraźnych zanieczyszczeń, ponieważ w najbliższym sąsiedztwie praktycznie nie występują obiekty, które mogą je zanieczyszczać. Jedynym obiektem mogącym zanieczyścić wody gruntowe jest w zasadzie oczyszczalnia ścieków oraz zabudowania niewłączone jeszcze do gminnej sieci kanalizacyjnej. Do czasu wybudowania sieci kanalizacyjnej i podłączenia wszystkich gospodarstw zagrożenie zanieczyszczenia wód gruntowych ściekami komunalnymi jest duże. Pewne zagrożenie dla wód podziemnych stwarzają także zanieczyszczenia spływające z pól.

3.4. Złóża kopalin.

W południowej części gminy, w rejonie nieczynnego składowiska odpadów znajduje się niewielki fragment złoża wapieni „Strzelce Opolskie II”.

Po za tym na terenie gminy praktycznie brak jest udokumentowanych złóż kopalin, przy czym nie wyklucza się możliwości występowania kopalin pospolitych takich jak np. piaski.

W południowej części obrębu Jemielnica, na granicy z gminą miejską Strzelce Opolskie występuje stanowisko geologiczno-paleontologiczne. Stanowisko to jest naturalnym odsłonięciem skał osadzonych w morzu istnieją-

cym na obszarze Śląska Opolskiego w środkowym triasie. Odślonięcie jest unikatowe ze względu na bogate nagromadzenie dobrze zachowanych liczących ok. 200 mln lat szczątków fauny ramienionogów, małż, szkarłupni oraz szczególnie korzystne warunki do badań paleontologicznych.

3.5. Ochrona środowiska.

Najważniejszym aktualnie problemem z zakresu ochrony środowiska na obszarze gminy jest **gospodarka ściekowa**. Obecnie tylko ok. 2 200 mieszkańców gminy znajduje się w zasięgu kanalizacji sanitarnej w związku, z czym wody podziemne narażone są na zanieczyszczenia.

Z kolei zanieczyszczenie powietrza przy braku przemysłu związane jest przede wszystkim ze źródłami niskiej emisji. Emisja niska osiąga swe maksimum w sezonie grzewczym, kiedy może stanowić główne źródło zanieczyszczeń w powietrzu obszarów zabudowanych i ich sąsiedztwie.

Pewne niekorzystne zmiany w środowisku związane są ze zwiększającym się ruchem samochodowym. Zmiany te spowodowane są wzrostem ilości spalin emitowanych do atmosfery. Komunikacja stanowi ponadto źródło wzrostu hałasu. Przez teren gminy przebiega stosunkowo mocno obciążona ruchem samochodowym droga wojewódzka nr 426. Na drodze tej od kilku lat odnotowuje się stały wzrost natężenia ruchu.

3.6. Ochrona przyrody.

Na obszarze objętym opracowaniem występują określone w art. 6 ust.1 ustawy *o ochronie przyrody* formy ochrony przyrody:

1. Obszar chronionego krajobrazu („Lasy stobrawsko-turawskie),
2. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe („Mostki”, „Piaskowa Góra”, „Pod Dębami” i „Szczyпки”),
3. Użytki ekologiczne,
4. Pomniki przyrody,
5. Rośliny objęte gatunkową ochroną ścisłą i częściową.

Szczegółowy wykaz i podstawy prawne ustanowienia powyższych form ochrony przyrody znajdują się w rozdziale „Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych”

Ponadto na terenie gminy można wyodrębnić jeszcze kilka elementów przyrody wymagających szczególnego traktowania. Przede wszystkim są to ciągi ekologiczne usytuowane wzdłuż najważniejszych rzek. Najważniejsze znaczenie dla ciągłości korytarzy ekologicznych mają łąki usytuowane wzdłuż rzek:

1. Jemielnica, która na odcinku od źródła do stawu Kościelnego występuje także pod nazwą Centawka,
2. Świbska Woda, która we wsi Jemielnica na wysokości Stawu Kościelnego (Jemielnica) wpada do rzeki Jemielnica.

3.7. Ochrona krajobrazu kulturowego.

Na obszarze gminy Jemielnica znajduje się wiele obiektów zabytkowych posiadających walory historyczno- artystyczne objęte ochroną w postaci wpisu do rejestru zabytków oraz objętych gminną ewidencją zabytków. Wyróżnić tu należy zespół klasztorny Cystersów położony we wsi Jemielnica datowany na XIII/XIV wiek oraz kościół p.w. Najświętszej Panny Marii we wsi Centawa (XV/XVI w)

Najwartościowsze obiekty oraz zabytkowe układy urbanistyczne objęte zostały strefami ścisłej ochrony („A”) oraz ochrony konserwatorskiej („B”).

Wspomniany zespół klasztorny objęty został ochroną poprzez wprowadzenie do rejestru zabytków (nr rejestru 2011/74 z 29-04-1974 r.) oraz znalazł się w ustanowionej w 1957 roku strefie „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej (nr rejestru zabytków 133/57). Sylweta zespołu klasztornego z górującym nad nim kościołem klasztorным jest doskonale widoczna z ul. Strzeleckiej na wysokości urzędu gminy, co niewątpliwie stanowi element wzbogacający krajobraz a jednocześnie atrakcję turystyczną.

Szczegółowy wykaz obiektów i obszarów stanowiących świadectwo historyczne i kulturowe tych ziem oraz zasady ich ochrony przedstawiono w rozdziałach 4 oraz 17.

3.8. Podsumowanie.

Najważniejszym atutem i wartością gminy Jemielnica są niewątpliwie jej walory przyrodnicze, które powinny być głównym motorem rozwojowym dla gminy. Dbałość o stan środowiska i jego niewątpliwych walorów przyrodniczo -krajobrazowo-turystycznych stanowi priorytetowe zadanie dla władz samorządowych. Dlatego też należy dążyć do dokładnej inwentaryzacji przyrodniczej gminy i w oparciu o nią oraz przy współpracy z gminami sąsiednimi oraz samorządem powiatowym i wojewódzkim rozszerzać zakres ochrony przy jednoczesnym promowaniu walorów przyrodniczych gminy.

Z uwagi na atrakcyjności proponuje się objęcie ochroną ekspozycję zespołu klasztornego w Jemielnicy od strony drogi wojewódzkiej nr 426.

4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Na terenie gminy Jemielnica znajdują się historyczne obiekty objęte ochroną prawną. Są to zarówno obiekty kubaturowe jak i historyczne układy urbanistyczne. Potwierdzenia faktów historycznych związanych z osadnictwem na terenie gminy dostarczają również liczne stanowiska archeologiczne, obecnie eksplorowane głównie przy okazji różnego rodzaju inwestycji.

4.1. Obiekty wpisane do rejestru zabytków.

Wśród zabytków znajdujących się na terenie gminy część została wpisana do rejestru zabytków. Są to przede wszystkim obiekty sakralne takie jak kościoły, pomniki oraz klasztor.

WYKAZ ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA WPISANYCH DO REJESTRU ZABYTKÓW	TABELA nr 4.
---	---------------------

Lp .	Obiekt	Adres	Wiek	Rejestr Zabytków	Nr gminnej ewidencji zabytków
1	Kościół par. p.w. Najświętszej Marii Panny	wieś Centawa	XV/XVI, XIX, 1886/87 r.	879/64 z 14 maja 1964 r.	29/1286
2	Układ przestrzenny wsi Jemielnica	wieś Jemielnica		133/57 z 12 września 1957 r.	
3	Zespół klasztorny cystersów: - klasztor, obecnie plebania, - kaplica w ogrodzeniu, - ogrodzenie z 2 bramkami, - dom ze spichrzem, - młyn, - 2 mostki na rzece - kościół, ob. parafialny p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny	Wieś Jemielnica ul. Wiejska	XIII/XIV – XIX XVIII XIII/XIV – XIX, 1733 r.	2011/74 z 29 kwietnia 1974 r. 128/54 z 20 września 1954 r.	
4	Kościół cmentarny p.w. Wszystkich Świętych	wieś Jemielnica, centrum wsi	XIII/XIV, 1655 r.	129/54 z 20 września 1954 r.	
5	Mogiła powstańców śląskich	Wieś Jemielnica na cmentarzu katolickim		246/90 z 9 kwietnia 1990 r.	
6	Pomnik Św. Jana Nepomucena	wieś Jemielnica, ul. Wiejska	1756 r.	192/90 z 3 marca 1960 r.	104/1286
7	Pomnik Św. Jana Nepomucena	wieś Centawa, przy drodze do Błotnicy	2 poł. XIX w., 1903 r.	198/60 z 23 kwietnia 1960 r.	30/1286
8	Osada - stanowisko archeologiczne nr 10-12/91-41	wieś Łaziska, dz. nr 650, 667, 694 i 692	V epoka brązu	A-1081/98	
9	Osada hutnicza - stanowisko archeologiczne nr 11-13/91-41	wieś Łaziska, dz. nr 789	X-XI wiek, XIV-XV wiek.	A-1079/98	
10	Osada - stanowisko archeologiczne nr 12-14/91-41	wieś Łaziska, dz. nr 732	X-XI wiek, XIV-XV wiek.	A-1079/98	
11	Osada - stanowisko archeologiczne nr 35-7/92-42	wieś Jemielnica, dz. nr 1780, 1781 i 1782	epoka brązu, okres rzymski, pradziej	A-1109/99	

4.2. Pozostałe zabytki wpisane do gminnej ewidencji zabytków.

Ponadto na terenie gminy znajduje się 56 obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków. W przeciwieństwie do obiektów wpisanych do rejestru zabytków, obiekty te stanowią szeroki przekrój tematyczny od budynków mieszkalnych poprzez zabudowania gospodarcze do bram i dzwonnicy.

WYKAZ ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA WPISANYCH DO GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW

TABELA nr 5.

Lp.	Obiekt	Lokalizacja	Wiek	Karta gminnej ewidencji zabytków i data wpisu
Jemielnica				
1.	Brama 1-sza kościoła cmentarnego	ogrodzenie kościoła cmentarnego (dz. ewidencyjna nr 1169)	XVIII/XIX w.	88/1286 z 1 czerwca 2006 r.
2.	Brama 2-ga kościoła cmentarnego	ogrodzenie kościoła cmentarnego (dz. ewidencyjna nr 1169)	XVIII/XIX w.	89/1286 1 czerwca 2006 r.
3.	Dzwonnica	przy kościele cmentarnym	XIX w.	90/1286 z 1 czerwca 2006 r.
4.	Kapliczka	Ogrodzenie kościoła cmentarnego	połowa XIX w.	91/1286 z 2 czerwca 2006 r.
5.	Ogrodzenie	ogrodzenie kościoła cmentarnego	XV w.	92/1286 z 2 czerwca 2006 r.
6.	Dom	ul. Wiejska 18	pocz. XX w.	93/1286 z 2 czerwca 2006 r.
7.	Dom	ul. Wiejska 24	przełom XIX/XX w	94/1286 z 2 czerwca 2006 r.
8.	Dom	ul. Wiejska 36	przełom XIX/XX w	95/1286 z 2 czerwca 2006 r.
9.	Dom	ul. Wiejska 38	przełom XIX/XX w	96/1286 z 2 czerwca 2006 r.
10.	Spichlerz	ul. Wiejska 38	przełom XIX/XX w	97/1286 z 2 czerwca 2006 r.
11.	Budynek gospodarczy	ul. Wiejska 49	przełom XIX/XX w	98/1286 z 2 czerwca 2006 r.
12.	Budynek mieszkalno-gospodarczy	ul. Wiejska 54	pocz. XX w.	99/1286 z 2 czerwca 2006 r.
13.	Dom	ul. Szkolna 2	przełom XIX/XX w	100/1286 z 2 czerwca 2006 r.
14.	Dom	ul. Szkolna 5	przełom XIX/XX w	101/1286 z 2 czerwca 2006 r.
15.	Dom	ul. Korfantego 15	XIX w	102/1286 z 2 czerwca 2006 r.
16.	Dom	ul. 1 maja 3	XIX/XX w	103/1286 z 2 czerwca 2006 r.
Gąsiorowice				
17.	Dom	ul. Wolności 26	przełom XIX/XX w.	105/1286 z 3 czerwca 2006 r.
18.	Kapliczka Chrytusa	ul. Wolności 39	przełom XIX/XX w.	106/1286 z 3 czerwca 2006 r.
19.	Kapliczka dzwonnica	ul. Wolności 30	początek XX w.	107/1286 z 3 czerwca 2006 r.
20.	Dom	ul. Wolności 61	przełom XIX/XX w.	108/1286 z 3 czerwca 2006 r.
Piotrówka				
21.	Dom	ul. Kościuszki 3	początek XX w.	2/1286 z 5 czerwca 2006 r.
22.	Dom	ul. Kościuszki 7	początek XX w.	3/1286 z 5 czerwca 2006 r.
23.	Dom	ul. Kościuszki 3	początek XX w.	4/1286 z 5 czerwca 2006 r.
24.	Dom	ul. Kościuszki 37	początek XX w.	5/1286 z 5 czerwca 2006 r.
25.	Dom	ul. Kościuszki 67	początek XX w.	6/1286 z 5 czerwca 2006 r.
26.	Dom	ul. Kościuszki 71	początek XX w.	7/1286 z 5 czerwca 2006 r.
27.	Dom	ul. Kościuszki 81	początek XX w.	8/1286 z 5 czerwca 2006 r.
28.	Dom	ul. Kościuszki 87	początek XX w.	9/1286 z 5 czerwca 2006 r.
29.	Dom	ul. Kościuszki 94	początek XX w.	10/1286 z 5 czerwca 2006 r.
30.	Plebania	ul. Kościuszki 96	początek XX w.	11/1286 z 5 czerwca 2006 r.
31.	Szkoła	ul. Kościuszki 98	ok. 1930 r.	12/1286 z 5 czerwca 2006 r.
32.	Kościół p.w. Marii Panny	ul. Kościuszki	1892 r.	13/1286 z 5 czerwca 2006 r.
33.	Szkoła	ul. Kościuszki 101	początek XX w.	14/1286 z 5 czerwca 2006 r.
34.	Dom	ul. Kościuszki 149	przełom XIX/XX w.	15/1286 z 5 czerwca 2006 r.
35.	Dom	ul. Kościuszki 160	początek XX w. 1913 r.	16/1286 z 5 czerwca 2006 r.
Łaziska				
36.	Dom	ul. Strzelecka 4	przełom XIX/XX w.	17/1286 z 5 czerwca 2006 r.
37.	Dom	ul. Strzelecka 48	początek XX w.	18/1286 z 5 czerwca 2006 r.
38.	Szkoła	ul. Strzelecka 37	początek XX w.	19/1286 z 5 czerwca 2006 r.

39.	Dom	ul. Leśna 8	początek XX w.	20/1286 z 5 czerwca 2006 r.
40.	Dom	ul. Leśna 24	1854 r.	21/1286 z 5 czerwca 2006 r.
41.	Kapliczka Maryjna	ul. Rynek	XIX w.	22/1286 z 5 czerwca 2006 r.
42.	Dom	ul. Dzirzonia 2	1895 r.	23/1286 z 5 czerwca 2006 r.
Barut				
43.	Kaplica	centrum wsi	lata 20 XX w.	24/1286 z 5 czerwca 2006 r.
44.	Dom	ul. Wiejska 65	przełom XIX/XX w.	25/1286 z 5 czerwca 2006 r.
45.	Kapliczka Św. Jana	centrum wsi	lata 20 XX w.	26/1286 z 5 czerwca 2006 r.
46.	Dom	ul. Wiejska 44	1868 r.	27/1286 z 5 czerwca 2006 r.
47.	Dom	ul. Wiejska 45	początek XX w.	28/1286 z 5 czerwca 2006 r.
Centawa				
48.	Ogrodzienie	wokół kościoła	przełom XIX/XX w.	31/1286 z 5 czerwca 2006 r.
49.	Dom	ul. Powstańców Śląskich 15	lata 20 XX w.	32/1286 z 5 czerwca 2006 r.
50.	Dom	ul. Powstańców Śląskich 21	przełom XIX/XX w.	33/1286 z 5 czerwca 2006 r.
51.	Dom	ul. Powstańców Śląskich 25	przełom XIX/XX w.	34/1286 z 5 czerwca 2006 r.
52.	Dom	ul. Powstańców Śląskich 27	przełom XIX/XX w.	35/1286 z 5 czerwca 2006 r.
53.	Dom	ul. Powstańców Śląskich 28	przełom XIX/XX w.	36/1286 z 5 czerwca 2006 r.
54.	Dom	ul. Powstańców Śląskich 30	przełom XIX/XX w.	37/1286 z 5 czerwca 2006 r.
55.	Dom	ul. Powstańców Śląskich 44	przełom XIX/XX w.	38/1286 z 5 czerwca 2006 r.

4.3. Stanowiska archeologiczne.

Poza zabytkami kubaturowymi na terenie gminy Jemielnica znajduje się szereg stanowisk archeologicznych potwierdzających liczne fakty historyczne. Badania archeologiczne prowadzone były praktycznie we wszystkich miejscowościach gminy. Przeszło 20 stanowisk to stanowiska archiwalne o niepotwierdzonej lokalizacji. Nowe stanowiska odkrywane są przy okazji m.in. realizacji inwestycji, poprzez ratownicze badania archeologiczne i nadzór archeologiczny nad prowadzonymi robotami ziemnymi a także w trakcie prowadzenia prac rolnych.

WYKAZ STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH

TABELA nr 6.

Lp.	Miejscowość	Lokalizacja/Adres	Numer stanowiska	Datowanie
1	Centawa	ok. 200m na wschód od młyna Greitzkiego, na wydmach rz. Jemielnica	1-1/92-41	Kultura tardenauska, mezolit
2	Centawa	Działka nr 1-69	3-5/93-41	2 punkty osadnicze
3	Centawa	Działka nr 391/6	2-2/92-41	Epoka kamienia
4	Gąsiorowice	Brak lokalizacji	1-3/92-41	Epoka kamienia
5	Gąsiorowice	Brak lokalizacji	2-4/92-41	Epoka kamienia
6	Gąsiorowice	Brak lokalizacji	3-5/92-41	Epoka kamienia
7	Gąsiorowice	Działka nr 427	4-6/92-41	Epoka kamienia
8	Gąsiorowice	Działka nr 585	5-7/92-41	Epoka kamienia
9	Gąsiorowice	Działka nr 1234	6-8/92-41	Epoka kamienia
10	Gąsiorowice	Działka nr 583/2	7-9/92-41	XIV-X wiek
11	Gąsiorowice	Działki nr 601, 604	8-10/92-41	Wczesne średn. XIV-XV wiek
12	Gąsiorowice	Działka nr 428	9-11/92-41	XIV-XV wiek
13	Gąsiorowice	Działki nr 433, 444	10-12/92-41	XIV-XV wiek
14	Gąsiorowice	Działki nr 778,780/2,781	11-1/91-41	Wczesne średn. XI-XII, XIV wiek
15	Gąsiorowice	Działki nr 1308,1311	12-2/91-41	V okres epoki brązu
16	Wierchlesie	Działka nr 229	1-9/92-42	Epoka kamienia

17	Wierchlesie	Działka nr 93/1	2-10/92-42	Epoka kamienia
18	Wierchlesie	Brak lokalizacji	3-11/92-42	I-II w. n.e.
19	Wierchlesie	Brak lokalizacji	4-12/92-42	Epoka kamienia, pradzieje
20	Łaziska	Na terenie piaskowni	1-3/91-41	Wczesne średniowiecze
21	Łaziska	Działka nr 200	2-4/91-41	Epoka kamienia, brązu, pradzieje
22	Łaziska	Brak lokalizacji	3-5/91-41	Epoka kamienia
23	Łaziska	Brak lokalizacji	4-6/91-41	Epoka kamienia, średniowiecze
24	Łaziska	Brak lokalizacji	5-7/91-41	Neolit
25	Łaziska	Brak lokalizacji	6-8/91-41	Pradzieje
26	Łaziska	Działka nr 215	7-9/91-41	Okres wpływów rzymskich
27	Łaziska	Działki nr 812,821	8-10/91-41	Epoka kamienia, XI-XII, XIV-XV wiek
28	Łaziska	Działki nr 843/1,843/2	9-11/91-41	Epoka kamienia, mezolit, XIV-XV wiek
29	Łaziska*	Działki nr 650,667,694,692	10-12/91-41	V okres epoki brązu
30	Łaziska*	Działka nr 789	11-13/91-41	X-XI wiek, XIV-XV wiek
31	Łaziska*	Działka nr 732	12-14/91-41	XI-XIIw., XIV w.
32	Łaziska	-	13-15/91-41	-
33	Piotrówka	Wg rysunku Studium...	1-20/91-41	Epoka kamienia
34	Piotrówka	Wg rysunku Studium..	2-21/91-41	Epoka kamienia
35	Piotrówka	Brak lokalizacji	3-44/94-41	?
36	Piotrówka	Brak lokalizacji	4-42/92-41	Epoka kamienia
37	Piotrówka	Brak lokalizacji	5-43/92-41	Neolit
38	Piotrówka	Wg rysunku Studium...	6-22/91-41	Epoka kamienia
39	Piotrówka	Wg rysunku Studium...	7-23/91-41	Pradzieje
40	Jemielnica	Działki nr 2, 216	1-13/92-41	Neolit, halsztat, średniowiecze
41	Jemielnica	Wg rysunku Studium...	2-14/92-41	Średniowiecze
42	Jemielnica	Brak lokalizacji	3-15/92-41	Średniowiecze, XII-XIVw.
43	Jemielnica	Działki nr 769,771	4-16/92-41	XIII-XIV wiek
44	Jemielnica	Działka nr 221.8	5-17/92-41	Epoka kamienia, mezolit
45	Jemielnica	Działka nr 216,2	6-8/92-41	Epoka kamienia
46	Jemielnica	Działka nr 210,8	7-19/92-41	Neolit
47	Jemielnica	Działka nr 210	8-20/92-41	Epoka kamienia
48	Jemielnica	Działka nr 218	9-21/92-41	Epoka kamienia, XIII wiek
49	Jemielnica	Działka nr 216,2	10-22/92-41	Epoka kamienia, wczesne średniowiecze
50	Jemielnica	Działka nr 281,2	11-23/92-41	XIII-XIV wiek
51	Jemielnica	Działka nr 220,6	12-24/92-41	Starszy okres epoki kamienia
52	Jemielnica	Działka nr 228,10	13-25/94-21	Epoka kamienia

53	Jemielnica	Działka nr 225	14-25/92-41	Epoka kamienia
54	Jemielnica	Brak lokalizacji	15-26/92-41	I-II w. n.e.
55	Jemielnica	Brak lokalizacji	16-27/92-41	Okres wpływów rzymskich
56	Jemielnica	Brak lokalizacji	17-28/92-41	Neolit
57	Jemielnica	Brak lokalizacji	18-29/92-41	Średniowiecze
58	Jemielnica	Brak lokalizacji	9-30/92-41	Neolit
59	Jemielnica	Brak lokalizacji	20-31/92-41	Okres wpływów rzymskich
60	Jemielnica	Brak lokalizacji	21-32/92-41	Średniowiecze
61	Jemielnica	Brak lokalizacji	22-33/92-41	Nowożytny (?)
62	Jemielnica	Brak lokalizacji	23-34/92-41	Neolit
63	Jemielnica	Działki nr 1146,1147,1149/4	24-35/92-41	Średniowiecze
64	Jemielnica	Działka nr 1162	25-36/92-41	Pradzieje, XI-XIII, XIV wiek
65	Jemielnica	Działka nr 1475	26-37/92-41	Epoka kamienia
66	Jemielnica	Działka nr 1506	27-38/92-41	Pradzieje, Średniowiecze
67	Jemielnica	Działki nr 1214,1250/1	28-39/92-41	Neolit, XIII-XIV wiek
68	Jemielnica	Działka nr 1004/11	29-40/92-41	Wczesne średniowiecze, XIV wiek
69	Jemielnica	Działka nr 1250/3	30-41/92-41	Wczesne średniowiecze
70	Jemielnica	Działka nr 1598	31-3/92-42	Pradzieje, XIV-XV wiek
71	Jemielnica	Działki nr 1557,1558/1,1558/2	32-4/92-42	Epoka kamienia, pradzieje, XIV-XVw.
72	Jemielnica	Działka nr 1519	33-5/92-42	Epoka kamienia
73	Jemielnica	Działki nr 1581,1583/4	34-6/92-42	Późne średniowiecze
74	Jemielnica *	Działki nr 1780,1781,1782	35-7/92-42	Epoka brązu, okres rzymski, pradzieje
75	Jemielnica	Działki nr 1793,1794	36-8/92-42	Wczesne średniowiecze

*) – stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków

5. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia.

5.1. Sieć osadnicza i demografia.

Gmina Jemielnica zajmuje powierzchnię 113 km² i zbliżona jest do średniej województwa wynoszącej 128 km². Sieć osadnicza gminy oparta jest na 7 wsiach: Jemielnica, Łaziska, Piotrówka, Wierchlesie, Barut, Gąsiorowice, Centawa. Dominujące znaczenie w strukturze osadniczej gminy ma oczywiście wieś Jemielnica, w której mieszka blisko 50% mieszkańców gminy.

Gmina liczy 7592 (dane za rok 2005) mieszkańców a gęstość zaludnienia wynosi 67 osób na km².

Uwarunkowania demograficzne wykazują dużą stabilność, a liczba mieszkańców nie ulega większym wahaniom, jednakże zauważalny jest systematyczny spadek ilości mieszkańców. Częściowo jest związane z naszą akcesją do Unii Europejskiej i zwiększeniem możliwości wyboru miejsca zamieszkania i większego rynku pracy zagranicą. Jednakże liczba mieszkańców gminy od wielu lat oscyluje w granicach 7 600 osób.

Obszar gminy, mimo iż nie należy do terenów przygranicznych wykazuje cechy charakterystyczne właśnie dla tego typu terenów. Związane jest to z prężnie działającą mniejszością śląsko-niemiecką stanowiącą silną grupę etniczną. Znaczna część mieszkańców gminy wyjeżdża okresowo do pracy zagranicę, głównie do Niemiec.

W 2002 roku gęstość zaludnienia dla gminy Jemielnica wynosiła 68 osób na km² i była wyższa od przeciętnej dla terenów wiejskich w Polsce 50 osób na km².

LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY JEMIELNICA W LATACH 2003-2006

TABELA nr 7.

	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.
ogółem	7696	7633	7592	7211
mężczyźni	3835	3784	3755	3580
kobiety	3861	3849	3837	3631

Zródło: GUS UG Jemielnica

Zauważalny niewielki (ok. 1,4 % w przeciągu 4 lat) spadek liczby ludności na terenie gminy związany jest zarówno ze spadkiem przyrostu naturalnego oraz emigracją. Przyrost naturalny na terenie gminy maleje i w roku 2005 wynosił -1,4. Na liczbę urodzeń wpływa dzietność kobiet, która jest wypadkową wzorców kulturowych i zasobności społeczeństwa, ponadto ilości zawieranych małżeństw i polityki państwa. Powszechnie znana jest zależność, im bogatsze społeczeństwo tym mniejsza liczba urodzeń. Natomiast liczbę zgonów kształtuje ogólnie mówiąc jakość życia, tj. ochrona zdrowia, opieka społeczna, poziom życia. Relacja pomiędzy tymi wartościami to przyrost naturalny. Ujemny przyrost naturalny obserwowany w gminie Jemielnica ale i także w całym kraju jest zjawiskiem niepokojącym gdyż powoduje starzenie się społeczeństwa.

5.2. Warunki zamieszkiwania.

Gmina Jemielnica realizuje większość podstawowych potrzeb swoich mieszkańców. Gimnazjum, dwie szkoły podstawowe i 2 przedszkola wraz oddziałami zamiejscowymi zapewniają edukację dzieci bez konieczności dalekich dojazdów. Obiekty oświatowe są systematycznie remontowane i modernizowane. Przedszkole w Jemielnicy oraz Piotrówce wymaga likwidacji z powodu braku możliwości spełnienia wymagań co do standardów powierzchni przypadających na 1 dziecko. Problem przedszkola w Jemielnicy rozwiązany zostanie poprzez budowę nowego budynku na terenie wsi, a przedszkola w Piotrówce poprzez przeniesienie do innego budynku lub podobnie jak w Jemielnicy poprzez budowę nowego obiektu.

Po za inwestycjami w obiekty oświatowe, gmina prowadzi także systematyczne modernizacje i remonty dróg gminnych.

Cała gmina jest zwodociągowana, natomiast w zakresie kanalizacji występują największe braki. Jedynie wieś Centawa i części wsi Jemielnica wyposażona jest sieć kanalizacyjną.

Z uwagi na swoją atrakcyjność (położenie wśród lasów) gmina staje się w części zapleczem mieszkaniowym przede wszystkim dla Strzelców Opolskich. Przykładem zabudowy typowo mieszkaniowej jest osiedle położone w klinie pomiędzy ul. Strzelecką a ul. Nowa Kolonia.

5.3. Oświata.

Wychowanie przedszkolne oraz kształcenie na poziomie szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego w obecnie funkcjonującym systemie edukacyjnym należy do zadań własnych gminy.

Na terenie gminy funkcjonują następujące placówki będące jednostkami organizacyjnymi gminy:

- 2 przedszkola w: Jemielnicy z dwoma oddziałami zamiejscowymi w Centawie i Gąsiorowicach oraz w Piotrówce z oddziałami zamiejscowymi w Łaziskach i Barucie,
- 2 szkoły podstawowe w: Piotrówce i Jemielnicy,
- 1 gimnazjum w Jemielnicy.

Wychowanie przedszkolne.

Na obszarach wiejskich tylko niewielka część populacji dzieci w wieku przedszkolnym ma możliwość uczęszczania do placówek przedszkolnych. Jest to spowodowane z jednej strony wysokim odsetkiem niepracujących kobiet, tradycyjnym podziałem ról w rodzinach a przede wszystkim niskimi dochodami gospodarstw domowych. Wszystkie przedszkola poza przedszkolem w Gąsiorowicach prowadzą naukę języka niemieckiego w wymiarze 1 godziny tygodniowo.

Opieką przedszkolną objęte w gminie Jemielnica jest ok. 150-160 dzieci. Szczegółowe dane za lata 2003-2006 obrazuje tabela nr 8.

**LICZBA DZIECI UCZĘSZCZAJĄCA DO PRZEDSZKOLI W GMINIE JEMIELNICA
W LATACH 2003 - 2006.**

TABELA nr 8.

L.p.	Lokalizacja Przedszkola	Liczba dzieci w roku szkolnym 2003/2004	Liczba dzieci w roku szkolnym 2004/2005	Liczba dzieci w roku szkolnym 2005/2006
1	Jemielnica	65	70	73
2	Jemielnica oddział zamiejscowy w Centawie	23	22	19
3	Jemielnica oddział zamiejscowy w Gąsiorowice	19	23	21
4	Piotrówka	16	19	22
5	Piotrówka oddział zamiejscowy w Łaziskach	16	20	17
6	Piotrówka oddział zamiejscowy w Barucie	13	10	13
Razem:		152	164	165

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Jemielnica.

Przedszkole w Jemielnicy położone przy ul. Wiejskiej z racji niespełnienia aktualnych wymogów lokalowo-powierzchniowych do prowadzenia działalności otrzymało czasową zgodę inspekcji sanitarnej, w związku z czym planuje się budowę nowego przedszkola przy ul. Długiej na terenie osiedla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Szkoły podstawowe i gimnazjum

Na terenie gminy funkcjonują 2 publiczne szkoły podstawowe w Piotrówce i Jemielnicy oraz publiczne gimnazjum w Jemielnicy.

**LICZBA UCZNIÓW W GMINIE Jemielnica W LATACH 2003-2006
W PODZIALE NA TYPY SZKÓŁ**

TABELA nr 9.

L.p.	Lokalizacja placówki	Rodzaj placówki	2003/2004	2004/2005	2005/2006
1	Jemielnica	Szkoła podstawowa	322	292	290
2	Piotrówka	Szkoła podstawowa	176	158	147
Razem szkoły podstawowe:			498	450	437
3	Jemielnica	Gimnazjum	286	265	271
Razem:			784	715	708

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Jemielnica

Wszystkie szkoły podstawowe jak i gimnazja są dobrze wyposażone. W szkołach prowadzone są systematycznie prace remontowe. W latach 2003 - 2004 kosztem ok. 600 000 zł odnowione zostało otoczenie gimnazjum w Jemielnicy a przede wszystkim wybudowane zostały nowe obiekty sportowe spełniające wysokie walory jakościowe i użytkowe.

5.4. Kultura.

Na terenie gminy Jemielnica działają następujące zespoły kulturalne:

- zespoły Mniejszości Niemieckiej – Hoffnung w Jemielnicy, Zukunft w Gąsiorowicach, Himmelwitzer Senioren,
- Młodzieżowa Orkiestra Dęta działająca przy Publicznym Gimnazjum w Jemielnicy,
- Zespół Faska działający przy Publicznej Szkole Podstawowej w Piotrówce,
- Zespół Puls działający przy Publicznej Szkole Podstawowej w Jemielnicy,

Działalność tych zespołów jest współfinansowana z budżetu gminy, co należy do zadań własnych gminy.

Ponadto funkcjonuje Gminna Biblioteka w Jemielnicy z filiami w Piotrówce i Barucie oraz świetlice wiejskie, a także Ludowe Zespoły Sportowe – w Jemielnicy, Piotrówce i Gąsiorowicach.

5.5. Rynek pracy.

Od momentu rozpoczęcia transformacji gospodarki w Polsce pojawiły się nowe zjawiska na rynku pracy. Procesy prywatyzacyjne, rozwój gospodarki rynkowej, dalej likwidacja wielu przedsiębiorstw spowodowały zmianę zarówno wartości pracy jak i jej charakter. Zasadniczo zmieniła się podaż i popyt na pracę. A co za tym idzie poziom bezrobocia. Dla gmin takich jak Jemielnica najważniejszym czynnikiem, który spowodował wzrost liczby bezrobotnych w pierwszych latach transformacji gospodarki był upadek państwowych zakładów przemysłowych zlokalizowanych poza terenem gminy Jemielnica. Generalnie rynek ofet pracy dużych pracodawców uległ skurczeniu a zaczął dominować rynek pracy tworzony przez mikro i małych przedsiębiorców, często firmy jednoosobowe bądź rodzinne.

W poniższej tabeli przedstawione zostało zestawienie udziału % ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w latach 2002-2004

UDZIAŁ LUDNOŚCI WG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU W % LUDNOŚCI OGÓŁEM W LATACH 2002-2004		TABELA nr 10.		
% udział ludności	2002	2003	2004	
W wieku przedprodukcyjnym	23	21,7	20,3	
W wieku produkcyjnym	61,4	62,3	63,4	
W wieku poprodukcyjnym	15,5	16	16,2	

Zródło: GUS

Zauważany jest nieznaczny wzrost procentowego udziału ludności w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym, a malejąca liczba młodych ludzi w wieku przedprodukcyjnym. Stanowiąc to może w przyszłości zagrożenie dla równowagi gospodarczej gminy ze względu na niż demograficzny i brak osób w wieku produkcyjnym.

Podstawowym pracodawcą jest sektor publiczny – państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego. Stan taki ulega zmianom, odnotowuje się coraz większą ilość podmiotów gospodarczych na terenie gminy. Rozwija się również rolnictwo, a także turystyka i związane z nią gałęzie gospodarki. W tym zakresie należy upatrywać przyszłości w rozwoju gminy oraz przeciwdziałaniu bezrobociu i upadku wsi.

5.6. Rekreacja, sport i wypoczynek.

Podstawowe walory rekreacyjno-wypoczynkowe gminy to:

- obszar chronionego krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie”;
- zespół zbiorników wodnych;
- liczne obiekty zabytkowe;
- układ osadniczy o wysokich walorach;

Ze względu na swoje położenie, oraz fakt, iż bardzo duża część zasobów leśnych gminy znajduje się stanowi Obszar Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie” gmina posiada wiele walorów, które umożliwiają jej rozwój w kierunku turystyki – rowerowej, weekendowej (grzybiarze, wędkarze), jazda konna, a także zimą możliwe jest uprawianie narciarstwa biegowego, a także coraz popularniejszej dyscypliny – Nordic walking (tzw. spacer z kijkami). Lasy stanowią największy potencjał gminy, który dotychczas był wykorzystany w niewielkim stopniu.

Baza noclegowa jest rozwinięta w nieznacznym stopniu i stanowi znaczny, niewykorzystany potencjał gminy.

Na terenie gminy znajduje się szereg boisk, jednakże funkcjonują trzy ludowe zespoły sportowe – w Jemielnicy, Piotrowce oraz Gąsiorowicach.

Zakres działalności tych zespołów obejmuje:

- 1 LZS Jemielnica:
 - 1) sekcję piłki nożnej,
 - 2) sekcję piłki siatkowej,
 - 3) sekcję skata,
- 2 LZS Piotrowka - sekcja piłki nożnej,
- 3 LZS Gąsiorowice - sekcja piłki nożnej.

5.7. Ochrona zdrowia.

Na terenie gminy Jemielnica bazę opieki zdrowotnej tworzy przychodnia gminna zlokalizowana w Jemielnicy, a także prywatne gabinety oraz apteka. Przychodnia obsługuje mieszkańców całej gminy i wraz z prywatnymi gabinetami zabezpieczają podstawowy zakres usług zdrowia.

Na terenie gminy znajduje się również stacja Caritas, która stanowi uzupełnienie podstawowej opieki zdrowotnej. Z usług stacji korzystają głównie osoby starsze.

5.8. Pomoc społeczna.

Obecnie w świetle prawa pomoc oparta na zespole świadczeń przysługującym osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji osobistej, materialnej i rodzinnej spoczywa na organach administracji rządowej i samorządowej.

W roku 2005 gmina na zadania zlecone z zakresu pomocy społecznej otrzymała Urzędu Wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej środki w wysokości ponad 85 000zł. Zostały one spożytkowane na zasiłki stałe, zasiłki okresowe (z tytułu bezrobocia i niepełnosprawności).

Na realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych gmina otrzymała środki w wysokości ponad 610 000zł, które zostały przeznaczone na wypłaty z tytułu:

- zasiłku rodzinnego,
- opieki nad dzieckiem w czasie urlopu macierzyńskiego,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- samotnego wychowywania dziecka,
- świadczenia pielęgnacyjnego,
- urodzenia dziecka.

W celu pełnej realizacji zadań pomocy społecznej gmina również korzystała z własnego budżetu.

Na terenie gminy działa Ośrodek Pomocy Społecznej, który również realizuje usługi opiekuńcze dla osób takiej opieki wymagających.

Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej nie ogranicza się jedynie do wykonywania zadań z zakresu pomocy społecznej, lecz wykonuje także pozaustawowe działania na rzecz środowiska lokalnego Gminy poprzez organizację m.in. spotkań wigilijnych ułatwiających kontakt osób starszych.

W działaniach Ośrodka Pomocy Społecznej czynnie udział biorą lokalni rzemieślnicy, którzy wspierają głównie finansowo i rzeczowo Ośrodek.

6. Zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia.

Głównym zagrożeniem bezpieczeństwa na terenie gminy jest **zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu komunikacyjnym** od ruchu samochodowego (głównie tranzytowego) co przy nagminnym łamaniu przez kierowców ograniczeń prędkości stwarza realne zagrożenie bezpieczeństwa.

Drugim zagrożeniem jest zagrożenie pożarowe, które przy coraz częstszych suszach stanowi zagrożenie realne. W zakresie ochrony przeciwpożarowej gmina utrzymuje 4 jednostki ochotniczej straży pożarnej:

- 1 OSP Jemielnica,
- 2 OSP Gąsiorowice,
- 3 OSP Barut,
- 4 OSP Łaziska.

Ponadto istnieje możliwość lokalnych podtopień nieruchomości zabudowanych i gruntów rolnych w przypadku przejścia wysokich wód powodziowych rzeką Jemielnicą, Świbską Wodą oraz potokiem Piotrówka.

7. Stan prawny gruntów.

Gmina Jemielnica zajmuje powierzchnię **11 300 ha** i pod tym względem plasuje się w grupie gmin średnich. Dominującym właścicielem na terenie gminy jest Skarb Państwa, który jest właścicielem prawie 7 000 ha gruntów z czego największą grupę stanowią lasy. Wśród gruntów należących do Skarbu Państwa znajdują się również grunty użytkowane przez inne podmioty takie jak Lasy Państwowe (nadleśnictwo Zawadzkie, Nadleśnictwo Strzelce Opolskie i Nadleśnictwo Rudziniec) Zarząd Dróg Wojewódzkich i wiele innych o mniejszym znaczeniu.

Na tym tle bardzo ubogo wypada zasób gruntów należących do gminy Jemielnica. Jedynie ok. 130 ha należy do gminy przy czym przeszło 90 ha to grunty położone pod drogami. Dlatego bardzo ważnym elementem polityki przestrzennej gminy reprezentowanej m.in. przez studium jest zapewnienie możliwości przejęcia gruntów Skarbu Państwa dla celów realizacji potrzeb publicznych mieszkańców gminy.

8. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.

Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. O ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r. Nr 92, poz. 880 z późn. zm.).

1. Obszar chronionego krajobrazu „Lasy Stobrawsko – Turawskie” ustanowiony rozporządzeniem Wojewody Opolskiego Nr 0151/P/16/2006 z dnia 8 maja 2006 r. położony na obszarze gmin: Chrząstowice, Domaszowice, Izbicko, **Jemielnica**, Kluczbork, Kolonowskie, Lasowice Wielkie, Lubsza, Łubniany, Namysłów, Ozimek, Pokój, Strzelce Opolskie, Świerczów, Tarnów Opolski, Turawa, Wołczyn, Zawadzkie i Zębowice o łącznej powierzchni 118 367,0 ha.
2. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe ustanowione rozporządzeniem Wojewody Opolskiego Nr 0151/P/8/2003 z 8 grudnia 2003 r.:
 - 1) „Mostki” położony na obszarze gminy Jemielnica i Zawadzkie o łącznej pow. 501,32 ha, którego przedmiotem ochrony są wzniesienia morenowe,
 - 2) „Piaskowa Góra” o pow. 99,88 ha, którego przedmiotem ochrony są wzniesienia morenowe,
 - 3) „Pod Dębami” położony na obszarze gminy Jemielnica, Kolonowskie i Zawadzkie o łącznej pow. 456,69 ha, którego przedmiotem ochrony jest kompleks leśny w dolinie rzeki Mała Panew,
 - 4) „Szczyпки” o pow. 81,45 ha, którego przedmiotem są zalesione wzniesienia morenowe wraz z bagnem Koło
3. Użytki ekologiczne ustanowione rozporządzeniem Wojewody Opolskiego Nr 0151/P/9/2003 z 8 grudnia 2003 r.:
 - 1) „Pod Jesionem” o pow. 1,8 ha, którego przedmiotem ochrony jest łąka śródleśna,
 - 2) „Bagienko” o pow. 0,9 ha, którego przedmiotem ochrony jest łąka śródleśna,
 - 3) „Rokitna Górna” o pow. 2,3 ha, którego przedmiotem ochrony jest łąka śródleśna,
 - 4) „Błumsztajnowe” o pow. 2,52 ha, którego przedmiotem ochrony jest łąka śródleśna,
 - 5) „Wierzecznik” (Kasztal) o pow. 17,33 ha, którego przedmiotem ochrony jest bagno,
 - 6) „Ostoja” o pow. 0,59 ha, którego przedmiotem ochrony jest łąka śródleśna,
 - 7) „Bożyszczok” o pow. 1,1 ha, którego przedmiotem ochrony jest bagno śródleśne w naturalnej sukcesji,
 - 8) „Chudwajda” o pow. 4,04 ha, którego przedmiotem ochrony jest łąka śródleśna,
 - 9) „Parza” o pow. 8,6 ha, którego przedmiotem ochrony jest łąka śródleśna,
 - 10) „Kołodziej” (Kołodziejowizna) o pow. 4,28 ha, którego przedmiotem ochrony jest łąka śródleśna,
 - 11) „Markownie” o pow. 5,15 ha, którego przedmiotem ochrony jest łąka śródleśna,
 - 12) „Szachty” (Szadyk) o pow. 4,36 ha, którego przedmiotem ochrony jest łąka śródleśna.
4. Pomniki przyrody ustanowione rozporządzeniem Wojewody Opolskiego Nr 0151/P/38/05 z dnia 26 października 2005 r.:
 - 1) dąb szypułkowy (*Quercus robur*) – obręb Centawa (oddz. 153g),
 - 2) wiąz szypułkowy (*Ulmus leavis*) – obręb Zawadzkie (oddz. 247i),

- 3) jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*) – obręb Zawadzkie (oddz. 247a),
 - 4) jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*) – obręb Zawadzkie (oddz. 64b),
 - 5) dąb szypułkowy (*Quercus robur*), grab pospolity (*Caprinus betulus*) – obręb Zawadzkie (oddz. 64b),
 - 6) buk pospolity (*Fagus sylvatica*) – obręb Zawadzkie (oddz. 22g),
 - 7) dąb szypułkowy (*Quercus robur*) – obręb Zawadzkie (oddz. 161f),
 - 8) dąb szypułkowy (*Quercus robur*) – obręb Zawadzkie (oddz. 160f),
 - 9) sosna zwyczajna (*Pinus sylvestris*) – obręb Zawadzkie (oddz. 99d),
 - 10) buk pospolity (*Fagus sylvatica*) 9 szt. – obręb Zawadzkie (oddz. 131b),
 - 11) jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*) – obręb Zawadzkie (oddz. 168l),
 - 12) buk pospolity (*Fagus sylvatica*) 9 szt. – obręb Zawadzkie (oddz. 69d), 9 listopada 2005 r. wyłączono z ochrony 8 egz. ze skupiska 17 szt. (rozp. nr 0151/P/42/05)
 - 13) buk pospolity (*Fagus sylvatica*) 2 szt. – obręb Zawadzkie (oddz. 69 a,c).
5. Rośliny objęte gatunkową ochroną ścisłą i częściową: na terenie gminy występuje szereg roślin objętych ochroną gatunkową, których stanowiska wskazane zostały na rysunku studium.

Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo górnicze i geologiczne (t.j. Dz. U. z 2005 nr 228 poz. 1947).

Zgodnie z zapisami ustawy Prawo górnicze i geologiczne ochronie podlegają złoża kopalin, wód podziemnych i innych składników środowiska w związku z wykonywaniem prac geologicznych i wydobywaniem kopalin. Na obszarze gminy Jemielnica brak jest udokumentowanych złóż kopalin w rozumieniu ustawy.

Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. O ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 16, poz. 78 z późn. zm.).

1. Zgodnie z zapisami Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, ochrona gruntów rolnych polega na:
 - 1) ograniczaniu przeznaczania ich na cele nierolnicze lub nieleśne,
 - 2) zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej,
 - 3) rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze,
 - 4) zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych.
2. Ochrona gruntów leśnych polega na:
 - 1) ograniczaniu przeznaczania ich na cele nieleśne lub nierolnicze,
 - 2) zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej, powstającym wskutek działalności nieleśnej,
 - 3) przywracaniu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej,
 - 4) poprawianiu ich wartości użytkowej oraz zapobieganiu obniżania ich produktywności.
3. Zmiana przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne dokonana może być wyłącznie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Przy dokonywaniu wyłączeń należy kierować się zasadami zrównoważonego rozwoju, ograniczając w miarę możliwości zmianę przeznaczenia gruntów do terenów o małej przydatności dla gospodarki rolnej i leśnej, zapewniając jednocześnie ochronę rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.
4. Na obszarze gminy Jemielnica występują przede wszystkim gleby niższych klas bonitacyjnych. Praktycznie brak jest gleb o najwyższych klasach bonitacyjnych (II i I). Wśród gleb objętych szczególną ochroną występują gleby pochodzenia organicznego, oznaczone na rysunku studium.
5. Gmina posiada szczególnie wysoki stopień zalesienia, sięgający przeszło 60% powierzchni gminy.

Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 r. O lasach (Dz. U. Nr 101, poz. 444 z późn. zm).

1. Ok. 60% powierzchni gminy to grunty leśne, w przeważającej większości znajdujące się w granicach obszaru chronionego krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie”.

2. Gospodarka leśna prowadzona jest przez nadleśnictwa Zawadzkie, Strzelce Opolskie oraz Rudziniec.
3. Powiększanie zasobów leśnych następuje w wyniku zalesienia gruntów oraz podwyższania produktywności lasu w sposób określony w planie urzędzenia lasu. Do zalesienia mogą być przeznaczone nieużytki, grunty rolne nieprzydatne do produkcji rolnej oraz inne grunty nadające się do zalesienia. Grunty przeznaczone do zalesienia określa miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego lub decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. O ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568).

1. Ochronie i opiece podlegają, bez względu na stan zachowania, zabytki: nieruchome, ruchome i archeologiczne. Prawne formy ochrony zabytków określone zostały w art. 7 ustawy:
 - 1) wpis do rejestru zabytków,
 - 2) uznanie za pomnik historii,
 - 3) utworzenie parku kulturowego,
 - 4) ustalenie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.
2. Na obszarze gminy Jemielnica zlokalizowane są liczne obiekty i tereny wpisane do rejestru zabytków oraz gminnej ewidencji zabytków. Nie udokumentowano występowania obiektów uznanych jako pomników historii jak również rada gminy nie podjęła dotychczas uchwał o utworzeniu parków kulturowych. Szczegółowe uwarunkowania i kierunki działań dotyczące obiektów i obszarów objętych ochroną zamieszczono w rozdziale 4 i 17 tekstu studium.

Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. Nr 115, poz. 1229 ze zmianami).

Teren gminy Jemielnica położony jest w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 355 „Zbiornik Krapkowice – Strzelce Opolskie” gromadzącego wody w triasowych utworach szczelinowo-porowych oraz częściowo w obrębie:

1. Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 333 „Zbiornik Opole - Zawadzkie” (zachodnia część gminy),
2. Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 327 „Zbiornik Lubliniec - Myszków” (wschodnia część gminy).

Zbiorniki nr 333 i 327 gromadzą wody w triasowych utworach szczelinowo-krasowych.

W związku z brakami w sieci kanalizacyjnej oraz intensywnego nawożenia pól uprawnych wody z płytkich warstw wodonośnych zbiornika GZWP 333 wykazują ponadnormatywnych ilości związków azotu. Dzięki wybudowaniu nowego ujęcia wody o głębokości studni 330 m (studnia nr 3) problem ten w zakresie dostaw wody pitnej został rozwiązany. Jednakże potrzebne są zdecydowane działania (nie tylko na terenie gminy Jemielnica) w celu ochrony zasobów wodnych przed dalszą degradacją.

9. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.

Na terenie obejmującym obszar gminy Jemielnica nie stwierdzono występowania zagrożeń geologicznych. Zgodnie z informacją Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach na terenie gminy nie występują udokumentowane złoża surowców naturalnych.

10. Stan systemu komunikacji.

Gmina Jemielnica położona jest na uboczu głównych ciągów komunikacyjnych. Przez teren gminy nie przebiega żadna linia kolejowa. Główną oś komunikacyjną gminy stanowi droga wojewódzka nr 426. W niedalekiej odległości, ok. 20 km na południe przebiega trasa autostrady A4.

Położenie poza układem dróg o większym znaczeniu nie sprzyja rozwojowi gospodarczemu opartemu na przemyśle i intensywnych usługach. Jednakże takie położenie stanowi też swego rodzaju atut gminy przy promowaniu jej niewątpliwych walorów turystyczno-krajobrazowych.

10.1. Drogi.

Drogi wojewódzkie

Przez teren gminy przebiega droga wojewódzka nr 426 klasy „G” główna o przebiegu: Zawadzkie – **Gmina Jemielnica**- Strzelce Op. - Olszowa - Zalesie Śl. - K. Koźle. Na terenie gminy droga biegnie poprzez miejscowości: Wierchlesie, Piotrówka i Jemielnica. Stan drogi na wielu odcinku zarówno, jeżeli chodzi o parametry jak i stan nawierzchni nie są zadowalające. Szczególnie zły stan nawierzchni występuje na odcinku pomiędzy Strzelcami Opolskimi a Jemielnicą.

Stały wzrost liczby samochodów rejestrowanych w Polsce ma również bezpośrednie przełożenie na wzrost ruchu na drogach, w tym także na drodze wojewódzkiej nr 426.

Z badań pomiaru natężenia ruchu przeprowadzonych przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Opolu w latach 2000 i 2005 obserwuje się przy ogólnym 15% wzroście liczby pojazdów, przejeżdżających drogą 426, znaczący wzrost ilości pojazdów ciężarowych z przyczepami i dostawczych (odpowiednio 43% i 36%). Wzrost ten niewątpliwie ma wpływ na stan drogi. Notowane natężenia ruchu należą do większych na terenie województwa opolskiego.

**POMIAR RUCHU NA DRODZE WOJEWÓDZKIEJ NR 426
W LATACH 2000 I 2005**

TABELA nr 11.

Rok	Pojazdy ogółem	Motocykle	Samochody osobowe i mikrobusy	Samochody dostawcze	Samochody ciężarowe bez przyczepy	Samochody ciężarowe z przyczepą	Autobusy	Ciągniki rolnicze
2000	4 708	38	3 856	358	165	207	66	19
2005	5 407	16	4 461	487	76	297	59	11
Zmiana w %	15%	- 58%	16%	36%	-54%	43%	-11%	-42%

Źródło: Zarząd Dróg Wojewódzkich w Opolu.

Drogi powiatowe

Przez teren gminy Jemielnica przebiega łącznie 9 dróg powiatowych, które stanowią główną sieć dróg łączącą wszystkie miejscowości położone na terenie gminy.

WYKAZ DRÓG POWIATOWYCH

TABELA nr 12.

Lp.	Numer drogi (stary nr)	Przebieg drogi	Długość [km]	W tym drogi miejskie	Klasa drogi
1.	1802 O (27802)	Jemielnica – Kotulin (granica województwa)	6,178		zbiorcza
2.	1803 O (27803)	Piotrówka (Wierchlesie) - Żędowice	6,220		zbiorcza
3.	1812 O (27812)	Dąbrówka (granica województwa śląskiego) - Barut	1,500	(grunt 0,670)	lokalna
4.	1840 O (27840)	Jemielnica - Gąsiorowice	2,592		lokalna
5.	1841 O (27841)	Jemielnica – Barut	3,660		lokalna
6.	1842 O (27842)	Piotrówka - Osiek	8,571		lokalna
7.	1843 O (27843)	Gąsiorowice - Piotrówka	2,061		lokalna
8.	1855 O (27855)	Jemielnica – Gąsiorowice	2,130		lokalna
9.	1857 O (.....)	Gąsiorowice – do końca zabudowy (kierunek Bokowe)	1,143		lokalna
razem:			34,055		

Drogi gminne

Sieć dróg gminnych stanowi uzupełnienie sieci dróg powiatowych. Drogami gminnymi odbywa się przede wszystkim ruch lokalny w obrębie danej miejscowości. Drogi gminne podobnie jak, powiatowe w przeciwieństwie do drogi wojewódzkiej nr 426, nie przenoszą dużego ruchu.

10.2. Ścieżki rowerowe.

22 maja 2001 r. gminy: Chrzastowice, Dobrodzień, **Jemielnica**, Kolonowskie, Ozimek, Turawa i Zawadzkie podpisały porozumienie w sprawie oznakowania i utrzymania systemu ścieżek rowerowych w dolinie rzeki Mała Panew. Porozumienie stanowi część większego projektu pod nazwą „Rowerem po Śląsku”.

Przez teren gminy przebiegają 3 trasy z pośród 370 km tras rowerowych doliny Małej Panwi:

- nr 18 (czerwona): rezerwat Płużnica – **Centawa** – **Jemielnica** – **Piotrówka** – **Łaziska** – **Lasy Stobrawsko-Turawskie** - Staniszczce Wielkie – Staniszczce Małe – Krasiejów – Ozimek – Antoninów – Jedlice – Dylaki – Antoniówek - Turawa – Niwki – Chrzastowice – Suchy Bór – Gosławice;
- 161 (czarna): **Jemielnica** – **Barut** – **Lasy Stobrawsko-Turawskie**- Żędowice;
- 165 (żółta): Rezerwat Hubert (Staw Hubertus) – Barut - **Lasy Stobrawsko-Turawskie**- Zawadzkie

Drogowskaz trasy nr 18 we wsi Centawa [fot. P. Jędrzejkowski]

10.3. Wnioski.

Do najważniejszych zadań z zakresu komunikacji należy zaliczyć:

1. budowę obwodnicy miejscowości Jemielnica, Piotrówka i Wierchlesie w ciągu drogi wojewódzkiej nr 426,
2. budowę wyodrębnionych ścieżek rowerowych w pasie drogowym drogi wojewódzkiej, głównie do celów komunikacji codziennej,
3. dalsza budowa/wytyczenia ścieżek rowerowych dla celów rekreacyjnych.

11. Stan systemów infrastruktury technicznej.

11.1. Zaopatrzenie w wodę.

Wszystkie wsie gminy Jemielnica są zwodociągowane. Zaopatrzenie w wodę realizowane jest poprzez wodociąg grupowy zasilany z ujęcia wody w Jemielnicy:

1. dwie studnie wiercone głębokości 108 m: studnia nr 1 o wydajności początkowej 74 m³/h i studnia nr 2a jako studnia zastępcza. Woda ujmowana jest z warstwy wodonośnej Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 333 „Zbiornik Opole – Zawadzkie”. Zbiornik gromadzi wody w triasowych utworach szczelinowo-krasowych.

2. studnia nr 3 głębokości 330 m, dla której wydano w dniu 10 lutego 2005 r. *pozwolenie wodno-prawne* na pobór wód podziemnych z utworu triasu, permu i karbonu. Wydajność studni $Q_{\max d=}$ 960 m³/d ($Q_{\max h=}$ 40 m³/h).

Obecnie eksploatacja studni nr 1 i 2a przewidziana jest w sytuacjach awaryjnych oraz serwisowych (w celu eliminacji rozwoju flory bakteryjnej w nieczynnej pompie i przewodach ssawno-tłocznych).

11.2. Gospodarka ściekowa.

Obecnie tylko 2 miejscowości gminy Jemielnica posiadają kanalizację sanitarną. Są to wieś Centawa oraz część wsi Jemielnica. Ścieki odprowadzane są do oczyszczalni ścieków miasta Strzelce Opolskie poprzez kolektor kanalizacyjny biegnący ze wsi Centawa przez Jemielnicę. Łączna długość istniejącej sieci kanalizacyjnej wynosi 20 357 m (w tym 13 638 m kanalizacji grawitacyjnej).

W 2003 r. zakończono budowę mechanicznej oczyszczalni ścieków (koszt. przeszło 1 000 000 zł) co pozwoliło na podłączenie w/w miejscowości do systemu kanalizacyjnego. Ścieki zbierane na terenie gminy przed odprowadzeniem do oczyszczalni w Strzelcach Opolski poddawane są procesowi podczyszczenia na oczyszczalni mechanicznej.

W pozostałych gospodarstwach ścieki bytowo-gospodarcze gromadzone są w szambach, suchych ustępach oraz osadnikach gnilnych okresowo opróżnianych lub w dołach chłonnych, z których ścieki rozsączone są bezpośrednio do gruntu.

Ścieki pochodzenia zwierzęcego wywożone są na pola uprawne.

Miejscowości gminy Jemielnica: Centawa, Jemielnica, Barut, Piotrówka, Łaziska, Wierchlesie i Gąsiorowice włączone zostały w skład „Aglomeracji Strzelce Opolskie”, dzięki czemu budowa i eksploatacja sieci kanalizacyjnej prowadzona będzie wspólnie z gminą Strzelce Opolskie.

11.3. Melioracje.

Urządzenia melioracji szczegółowych na terenie gminy Jemielnica znajdują się w stosunkowo złym stanie technicznym, co z uwagi na fakt, że stanowią one istotny element gospodarki wodnej wymaga działań w celu poprawy ich stanu.

11.4. Zaopatrzenie w energię elektryczną.

Zasilanie w energię elektryczną gminy odbywa się liniami energetycznymi średniego napięcia i system stacji transformatorowych. W północnej części gminy przebiega niewielki fragment przesyłowej linii energetycznej wysokiego napięcia 110 kV relacji Zawadzkie-Ozimek.

11.5. Zaopatrzenie w gaz.

Gmina nie posiada sieci gazowej. Dystrybucja odbywa się poprzez zbiornik gazowe.

11.6. Gospodarka odpadami.

Na terenie gminy brak jest czynnych wysypisk odpadów, w związku, z czym odpady wytworzone na terenie gminy wywożone są na wysypisko w Szymiszowie (gmina Strzelce Opolskie). Podobnie jak w innych gminach w gminie Jemielnica występuje problem dzikich wysypisk odpadów jednak dzięki temu, że ok. 90% gospodarstw domowych ma podpisane umowy na odbiór i wywóz odpadów problem ten nie występuje nagminnie. Gmina rocznie wydaje na likwidację dzikich wysypisk ok. 6000 zł

Podstawą racjonalnej gospodarki odpadami jest selektywna zbiórka odpadów, która na terenie gminy prowadzona jest głównie poprzez system workowy. Odbiór worków odbywa się 1 raz w miesiącu, pozostałe odpady odbierane są z kontenerów 2 razy w miesiącu.

„System workowy: selektywnej zbiórki odpadów. [fot. P. Jędrzejkowski]”

Na terenie gminy zlokalizowane są dwa nieczynne wysypiska:

1. odpadów komunalnych w miejscowości Gajdowe, szacowany koszt rekultywacji ok. 150 000 zł,
2. odpadów przemysłowych położone przy drodze do wsi Barut, szacowany koszt rekultywacji ok. 200 000 zł.

11.7. Wnioski.

Najważniejszymi potrzebami w zakresie infrastruktury technicznej są:

1. budowa sieci kanalizacyjnej – inwestycja ta jest priorytetowym zadaniem do realizacji w pierwszej kolejności,
2. prowadzenie dalszej edukacji w zakresie segregacji odpadów i skutecznej jej egzekwowanie,
3. rekultywacja składowisk odpadów,
4. opracowanie koncepcji gazyfikacji gminy.

12. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r., Nr 80, poz. 717 ze zmianami):

„Ministrowie i centralne organy administracji rządowej, w zakresie swojej właściwości rzeczowej, sporządzają programy zawierające zadania rządowe, zwane dalej „programami”, służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym.”

Dla terenu gminy Jemielnica zgodnie z informacją uzyskaną, we wniosku do studium, od Wojewody Opolskiego brak jest zadań rządowych służących realizacji celu publicznego o znaczeniu krajowym.

13. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy.

13.1. Potrzeby.

Podobnie jak w większości gmin w Polsce gmina Jemielnica boryka się z problemem niewystarczającego wyposażenia infrastrukturalnego oraz braku miejsc pracy. Dlatego dla dalszego rozwoju gminy najważniejsza jest realizacja trzech podstawowych zadań:

- po pierwsze:** priorytetowe zadanie gminy - budowa sieci kanalizacyjnej,
- po drugie:** poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez budowę obwodnicy drogowej wsi Jemielnica, Piotrówka i Wierchlesie, w ciągu drogi wojewódzkiej nr 426 oraz pełna segregacja ruchu pieszo-rowerowego od ruchu kołowego,
- po trzecie:** zmiana profilu gminy, czyli odchodzenie od rolnictwa na rzecz innych działów gospodarki przy jednoczesnym komasowaniu niewielkich, nierentownych gospodarstw rolnych na rzecz gospodarstw specjalistycznych o dużych areałach i bogatym wyposażeniem maszynowym oraz tworzenie warunków do rozwoju turystyki weekendowej, agroturystyki.

Ważnym problem gminy jest też praktycznie brak gruntów gminnych, które można by przeznaczyć dla celów realizacji inwestycji publicznych (np. nowe przedszkole w Jemielnicy, boiska sportowe we wszystkich wsiach, domu opieki społecznej czy też nowej siedziby urzędu gminy itp.)

13.2. Możliwości

Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej otwiera możliwości szybkiego nadrobienia zaległości w dziedzinie infrastruktury technicznej. Oferta funduszy strukturalnych pozwala aktywnym gminom na uzupełnienie wieloletnich zaległości inwestycyjnych w stosunkowo krótkim czasie a przede wszystkim ze stosunkowo niewielkim udziałem środków własnych gminy.

W zakresie poprawy sytuacji na rynku pracy i ograniczenia emigracji zarobkowej młodych ludzi niezbędne jest promowanie nowych form zatrudnienia i źródeł zarobkowania. Gmina dzięki swoim doskonałym walorom krajobrazowo-przyrodniczym ma szansę na rozwój segmentu usług związanych z rekreacją i czynnym wypoczynkiem, bazujących zarówno na popularnej agroturystyce jak i bardziej tradycyjnych formach opartych o hotele i pensjonaty.

W zakresie zwiększenia stanu posiadania gruntów należy dążyć do wyznaczenia w studium obszarów przeznaczonych pod funkcje usług publicznych, w rozumieniu niniejszego studium na gruntach należących do Skarbu Państwa.

C. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.

14. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów.

Przeprowadzone analizy wykazały, że gmina Jemielnica dysponuje znacznym potencjałem sprzyjającym rozwojowi przede wszystkim usług z zakresu turystyki zarówno krótkoterminowej (weekendowej) jak i dłuższej. Kompleks lasów stobrawsko-turawskich stwarza wręcz doskonałe warunki to takiego właśnie rozwoju. Położenie gminy z dala od urbanizacji przemysłowej i głównych szlaków komunikacyjnych podkreśla walory przyrodnicze gminy. Jednocześnie przy stałym odpływie ludności od prac na roli powstaje zaplecze zabudowań możliwych do adaptacji na cele turystyczno-rekreacyjne.

Położenie gminy na uboczu głównych (o znaczeniu krajowym i międzynarodowym) szlaków komunikacyjnych stwarza pewne niedogodności dla produkcji przemysłowej i usług masowych, natomiast dla celów turystyki jest to postrzegane jako atut. Główną oś komunikacyjną gminy stanowi droga wojewódzka nr 426 (relacji Zawadzkie-Kędzierzyn Koźle) przebiegająca przez teren gminy łącząc gminę ze Strzelcami Opolskim a przede wszystkim z autostradą A4.

CEL STRATEGICZNY:

REKREACJA I ODPOCZYNEK W GMINIE JEMIELNICA

Narzędziem planistycznym do realizacji celu głównego jest zawarcie w studium takich zapisów, które pozwolą na zmianę struktury funkcjonalnej gminy z typowo rolniczej na ukierunkowaną na usługi turystyczno-rekreacyjne.

Dla realizacji celu strategicznego niezbędne są działania w dziedzinach:

- 1) rozwoju systemów infrastruktury technicznej w zakresie kanalizacji,
- 2) modernizacja układu komunikacyjnego – budowa obwodnicy w ciągu drogi wojewódzkiej,
- 3) podnoszeniu atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej gminy,
- 4) zapewnienie odizolowania konfliktogennych (uciążliwych) funkcji (przemysł i intensywne usługi) od funkcji wymagających ciszy i spokoju.

15. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania terenów.

Główny kierunek zmian w zagospodarowaniu terenów, podobnie jak w innych gminach wiejskich ukierunkowany jest na zmiany związane ze strukturą zatrudnienia. Ustalenia studium otwierają drogę do przekształceń typowo rolniczej zabudowy wsi na zabudowę o dominującej funkcji mieszkaniowej wzbogaconej usługami o niewielkiej uciążliwości. Pozwoli to na kontynuację zmian w strukturze zatrudnienia i powolne odchodzenie od zatrudnienia w rolnictwie jako dominującego sposobu zarabiania pieniędzy.

Najważniejszym elementem studium jest wprowadzenie definicji „obszarów zainwestowania wiejskiego” [ZW]. Tereny wchodzące skład „obszarów zainwestowania wiejskiego” to tereny zurbanizowane wsi oraz przeznaczone pod nową zabudowę w ramach, których możliwe będą przekształcenia strukturalne. Obszary ZW z jednej strony umożliwią na etapie planów miejscowych wprowadzanie zmian sposobu użytkowania (przeznaczenia) z rolniczego na mieszkaniowy i usługowy z jednoczesnym umożliwieniem prowadzenia działalności rolniczej dla osób, które za podstawowe źródło dochodów uznają pracę na roli.

15.1. Określa się następujące kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania terenów:

- 1 obszary zieleni:
 - 1) urządzonej [Z2P] w tym park wiejski [1ZP] na terenach leśnych w Jemielnicy w rejonie amfiteatru pomiędzy rzeką Jemielnicą, ul. Pułaskiego, Parkową i Strzelecką oraz pomiędzy ul. Strzelecką a ul. Cichą w rejonie cmentarza,
 - 2) leśnej [ZL],
 - 3) cmentarnej [ZC]
- 2 obszary rolnicze [R]:
 - 1) tereny rolne w rozumieniu przepisów dotyczących ochrony gruntów rolnych,
 - 2) dopuszcza się możliwość:
 - a) rozwoju urbanistycznego wsi (przeznaczenia terenów rolnych pod funkcje mieszkaniowe i usługowe) w strefie do 40 m od istniejącej i projektowanej w studium zabudowy; zasadność i możliwość takiego zagospodarowania musi poprzedzać analiza zasadności przestąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
 - b) alternatywnego przeznaczania gruntów rolnych pod zalesienie z uwzględnieniem interesów osób trzecich,
 - c) lokalizacji napowietrznych i podziemnych sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz dróg, zgodnie z przepisami odrębnymi i nie kolidujących z przeznaczeniem podstawowym,
 - 3) w strefie 50 m od zbiorników i cieków wodnych dopuszcza się lokalizację obiektów małej architektury (ławki, altany itp.) i urządzeń związanych z rekreacją i agroturystyką,
- 3 przemysłowe [P]:
 - 1) Przystąpienie do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu **8P** dopuszcza się wyłączenie po wybudowaniu bądź zapewnieniu środków finansowych na wybudowanie drogi w śladzie projektowanego obejścia drogi wojewódzkiej nr 426, przynajmniej na odcinku „A”-„B” oznaczonym na rysunku studium
 - 2) obsługę komunikacyjną dla terenu **8P** należy zapewnić z drogi powiatowej nr 1841O,
 - 3) docelowo należy dążyć do przekształcenia terenu oznaczonego symbolem 4P na funkcję usługowe i/lub mieszkaniowe z eliminacją funkcji produkcyjnych zaliczanych do przedsięwzięć, dla których zgodnie z przepisami odrębnymi wymagane jest, bądź może być wymagane sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko,
- 4 ilość miejsc postojowych dla poszczególnych funkcji:
 - 1) mieszkaniowej – nie mniej niż 2 miejsca postojowe na 1 dom lub mieszkanie,
 - 2) usługowej, w tym realizowanej na terenach zabudowy mieszkaniowej nie mniej niż :
 - a) 2 miejsca postojowe dla usług prowadzonych na pow. od 6 m² do 20 m²,
 - b) 3 miejsca postojowe dla usług prowadzonych na pow. od 21 m² do 50 m²,
 - c) 1 miejsca postojowe na każde rozpoczęte 50 m² powierzchni usług + 3 miejsca postojowe,
 - 3) w obiektach handlowych i usługowych o pow. przekraczającej 100 m² powierzchnia parkingów powinna być dwukrotnie większa od powierzchni przeznaczonej na prowadzenie działalności.
- 5 w przypadku gdy w dniu wejścia w życie niniejszego studium, na danym obszarze występuje zagospodarowanie funkcją inną niż przewidziana w studium, dopuszcza się w uzasadnianych przypadkach jej utrzymanie w sporządzanych nowych planach miejscowych bądź innych dokumentach planistycznych,
- 6 tereny dla których studium wprowadza zmianę przeznaczenia gruntów rolnych lub leśnych na cele nie rolnicze i nieleśne, a które w procedurze sporządzenia planu miejscowego nie uzyskają tzw. „zgód rolnych” i „leśnych” należy przeznaczyć w tych planach odpowiednio pod funkcje rolną lub leśną z ustaleniami zgodnie ze studium.
- 7 dla terenów lasów, dla których w studium wprowadzono zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne dopuszcza się na etapie sporządzenia planu miejscowego zachowanie ich dotychczasowego użytkowania niezależnie od ustaleń ust. 8.
- 8 przy sporządzaniu planów miejscowych w granicach, których proponowane są przebiegi nowych inwestycji liniowych (drogi, bocznie, sieci energetyczne itp.), w przypadku kiedy ostateczny ich przebieg nie będzie możliwy do wytyczenia w danym planie należy na rysunku planu wprowadzić orientacyjny przebieg danej inwestycji liniowej w warstwie informacyjnej i wprowadzić do tekstu planu takie zapisy, które zabezpieczą możliwość jej realizacji w późniejszym terminie,
- 9 parametry i wskaźniki urbanistyczne dla funkcji realizowanych na poszczególnych obszarach stanowiące wytyczne i zalecenia do sporządzanych nowych planów miejscowych (tabela nr 13):

PARAMETRY I WSKAŹNIKI URBANISTYCZNE

TABELA nr 13.

lp	obszar [oznaczenie literowe]	opis obszaru i możliwego sposobu jego zagospodarowania [funkcja dominująca]	dopuszczalne funkcje towarzyszące (szczegółowy zakres do określenia w planach miejscowych)	wysokość zabudowy	maksymalna powierzchnia * zabudowy	minimalna powierzchnia nowowydzielanych działek	minimalne nieprzekraczalne linie zabudowy [mierzone od linii rozgraniczającej]	Uwagi
1.	zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej [MN]	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, w rozumieniu przepisów odrębnych, oraz budynki rekreacji indywidualnej w zabudowie wolnostojącej i bliźniaczej. Uwaga: Ustala się zakaz lokalizacji zabudowy szeregowej.	Usługi: 1. z wyłączeniem przedsiębiorstw, dla których zgodnie z przepisami odrębnymi wymagane jest, bądź może być wymagane sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko, 2. maksymalny udział powierzchni realizującej przeznaczenie dopuszczalne nie może przekroczyć 30% całkowitej powierzchni użytkowej obiektów zlokalizowanych na działce budowlanej 3. zakres dopuszczalnych form usług do sprecyzowania w planach miejscowych, przy czym preferowane powinny być usługi typu biurowego (pracownie projektowe, kancelarie prawnicze, biura tłumaczeń itp.), gabinety lekarskie, naprawa sprzętu gospodarstwa domowego, itp.	zabudowa niska w rozumieniu przepisów odrębnych	30%	1000 m ² (700 m ² – wieś Jemielnica) zabudowa wolnostojąca i 600 m ² zabudowa bliźniacza.	1.od strony dróg klasy: „D” i „L” – 6 m, „Z” – 10 m, 2.od pozostałych dróg i terenów publicznych wg. lokalnych uwarunkowań i przepisów odrębnych lecz nie mniej niż 6 m.	---
2.	zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej [MW]	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna w rozumieniu przepisów odrębnych			40%	1500 m ²	1.od strony dróg klasy: „D”, „L” i „Z” – 10 m, 2.od pozostałych dróg i terenów publicznych wg. lokalnych uwarunkowań i przepisów odrębnych	W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się zamiennie funkcje: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej [MN]
3.	zainwestowania wiejskiego [ZW]	zabudowa: - mieszkaniowa jednorodzinna, - zagrodowa, - usługowa z wyłączeniem przedsiębiorstw, dla których zgodnie z przepisami odrębnymi wymagane jest, bądź może być wymagane sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko (wyłączenie nie dotyczy inwestycji: tartaki, stolarnie, instalacje do wyrobu płyt pilśniowych, płyty wiórowych, sklejek lub mebli; stacji obsługi lub remontowe środków transportu; chów lub hodowla zwierząt, w liczbie nie niższej niż 60 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza. - letniskowa (rekreacji indywidualnej)	Dopuszcza się występowanie zabudowy mieszanej np. mieszkaniowo-usługowej.	maksymalnie 12 m,	50%	1. 1000 m ² zabudowa mieszkaniowa wolnostojąca i 600 m ² zabudowa bliźniacza, 2. 1500 m ² dla zabudowy zagrodowej i usługowej	1.od strony dróg klasy: „D” i „L” – 6 m, „Z” – 10 m, 2.od pozostałych dróg i terenów publicznych wg. lokalnych uwarunkowań i przepisów odrębnych lecz nie mniej niż 6 m.,	Dla funkcji usługowej należy preferować usługi związane z turystyką.

4.	usług publicznych [UP]	obiekty i tereny administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, opieki zdrowotnej, opieki społecznej i socjalnej, rekreacji i sportu, bezpieczeństwa obywateli (posterunki policji, straż pożarna itp.)	Do indywidualnego określenia w planie miejscowym, przy czym w przypadku dopuszczenia funkcji mieszkaniowej, jej łączna powierzchnia nie większej niż 100 m ² dla działki budowlanej	zalecana maksymalnie 15 m, przy czym dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach podwyższonych funkcjonalnością obiektu zabudowę wyższą - do indywidualnego określenia w planie miejscowym	do indywidualnego określenia w planie miejscowym	do ustalenia w planie miejscowym w zależności od potrzeb	zgodnie z przepisami odrębnymi	Dla obszarów IUP dopuszcza się lokalizację zabudowy mieszkaniowej towarzyszącej lub zamiennie w stosunku przeznaczenia podstawowego.
5.	usług [U]	usługi komercyjne i drobne rzemiosło oraz usługi publiczne z wyłączeniem przedsięwzięć, dla których zgodnie z przepisami odrębnymi wymagane jest sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko,		maksymalnie 12 m,	60%	1500 m ² .	1. od strony dróg klasy: „D” i „L” – 6 m, „Z” – 10 m, 2. od pozostałych dróg i terenów publicznych wg. lokalnych uwarunkowań i przepisów odrębnych lecz nie mniej niż 6 m. 3. od pozostałych terenów zgodnie z przepisami odrębnymi, 4. w odniesieniu do pkt. 1 i 2 dopuszcza się by w uzasadnionych przypadkach, po uzyskaniu zgody zarządcy drogi wyznaczyć inne linie zabudowy.	W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się zamiennie funkcje: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej [MN]
6.	usług sakralnych [UK]	obszary związane z lokalizacją obiektów sakralnych	funkcje mieszkalne i socjalne towarzyszące przeznaczeniu podstawowemu	do indywidualnego określenia w planie miejscowym	do indywidualnego określenia w planie miejscowym	do indywidualnego określenia w planie miejscowym	zgodnie z przepisami odrębnymi	---
7.	obsługi komunikacji samochodowej: [KS]	obsługi komunikacji samochodowej,	Usługi [U]	maksymalnie 12 m	50%	1500 m ²	zgodnie z przepisami odrębnymi	---
8.	obiektów produkcyjnych, składów i magazynów [P]	lokalizacja obiektów produkcyjnych, magazynowych oraz usług.	Do indywidualnego określenia w planie miejscowym zastrzeżeniem: 1 z wyłączeniem funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, 2 z wyłączeniem na terenach oznaczonych symbolami 2P, 3P, i 4P przedsięwzięć, dla których zgodnie z przepisami odrębnymi wymagane jest, bądź może być wymagane sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko, 3 lokalizację stacji demontażu pojazdów a także zakłady przetwarzania odpadów powstających z tych pojazdów dopuszcza się na terenie 5P i 8P.	maksymalnie 15 m	75%	do ustalenia w planie miejscowym w zależności od potrzeb,	do indywidualnego określenia w planie miejscowym, lecz nie mniej niż 6 m i nie mniej niż wynika to z przepisów odrębnych	<ul style="list-style-type: none"> •Dla terenu 2P, 3P i 4P dopuszcza się docelową zmianę przeznaczenie pod funkcję [MN] lub [MW] •Dla terenu 1P dopuszcza się przekształcenie pod funkcje związane z obsługą turystyki lub jego zalesienie.
9.	obsługi produkcji w gospodarstwach leśnych [RU]	zgodnie z przepisami odrębnymi	zgodnie z przepisami odrębnymi	zabudowa niska w rozumieniu przepisów odrębnych	80%	--	zgodnie z przepisami odrębnymi	W uzasadnionych przypadkach, dopuszcza się ustalenie w planie miejscowym jako alternatywnej funkcji: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej [MN]

10.	cmentarzy [ZC]	miejsca pochówku zmarłych oraz obiektów towarzyszących	---	do indywidualnego określenia w planie miejscowym			zgodnie z przepisami odrębnymi	---
11.	zieleni urządzonej [ZP]	parki wiejskie, skwery, zieleńce,	urządzenia i obiekty rekreacyjno-sportowe (ścieżki zdrowia, boiska itp.), obiekty małej architektury, niewielkie budynki socjalno-biurowe służące prawidłowemu funkcjonowaniu funkcji podstawowej	do indywidualnego określenia w planie miejscowym	5%	do indywidualnego określenia w planie miejscowym	zgodnie z przepisami odrębnymi	---
12.	lasów [ZL]	lasy w rozumieniu przepisów odrębnych	zgodnie z przepisami odrębnymi	---	---	---	---	Dla dz. nr 2344 i 2343 obręb Jemielnica dopuszcza się powierzchniową eksploatację złóż kruszywa po uzyskaniu tzw. „zgody leśnej”
13.	rolnicze [R]	grunty rolne w rozumieniu przepisów odrębnych	zgodnie z przepisami odrębnymi oraz tereny urzędzenia rekreacyjne (ścieżki piesze i/lub rowerowe, boiska gruntowe oraz place zabaw)	do indywidualnego określenia w planie miejscowym			zgodnie z przepisami odrębnymi	ustala się zakaz nasadzeń zieleni wysokiej oraz zakaz lokalizacji wszelkiej zabudowy w strefie „E” ochrony ekspozycji oznaczonej na rysunku studium.
14.	wód powierzchniowych śródlądowych [WS]	cieki wodne, stawy i inne zbiorniki wodne	wykorzystanie do celów rekreacyjnych	---			---	---
15.	infrastruktury technicznej: [W] – urządzeń zaopatrzenia w wodę, [K] - odprowadzania ścieków, [O] – gospodarki odpadami,	zgodnie z przepisami odrębnymi	---	do indywidualnego określenia w planie miejscowym			zgodnie z przepisami odrębnymi	---

*) powierzchnia zabudowy - należy przez to rozumieć powierzchnię terenu zajęta przez budynek w stanie wykończonym.

- 1) w przypadku gdy powierzchnia działki podlegającej podziałowi uniemożliwia wydzielenie działki o parametrach określonych w tabeli 13, dopuszcza się pomniejszenie powierzchni nie więcej niż jednej z nowo wydzielanych działek maksymalnie o 15%,
 - 2) dopuszcza się by w uzasadnionych przypadkach z uwagi na istniejące zainwestowanie, po uzyskaniu zgody zarządcy drogi wyznaczyć inne linie zabudowy niż określone w tabeli nr 13,
 - 3) z uwagi na niewielką ilość gruntów będących we władaniu Gminy Jemielnica dopuszcza się wprowadzanie w planach miejscowych funkcji z zakresu usług publicznych określonych w studium na terenach nie przeznaczonych pod funkcje usług publicznych,
 - 4) zakaz lokalizacji przedsięwzięć, dla których zgodnie z przepisami odrębnymi wymagane jest, bądź może być wymagane sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko nie dotyczy inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej i drogowej.
- 10 Obszary wskazane w studium dla realizacji poszczególnych funkcji określone zostały jako obszary brutto wraz urządzeniami towarzyszącymi, z których na etapie planu miejscowego należy wydzielić niezbędne elementy takie jak zielen, usługi, układ drogowy, infrastruktura itp. oraz ustalić przebieg linii rozgraniczających.
- 11 Urządzenia towarzyszące – to obiekty i urządzenia technicznego wyposażenia i infrastruktury technicznej (stacje transformatorowe, przepompownie ścieków, itp.), drogi wewnętrzne, zaplecze parkingowe i garażowe (w tym trwale związane z gruntem) oraz budynki gospodarcze dla funkcji dominujących oraz inne urządzenia pełniące służebną rolę wobec przeznaczenia podstawowego lub dopuszczalnego.

15.2. Bilans terenu:

		BILANS TERENU [w ha]						TABELA nr 14.
Obszar zabudowy		Wierchlesie	Barut	Centawa	Jemielnica	Łaziska	Piotrówka	Gąsiorowice
Mieszkaniowej jednorodzinnej	Istniejąca	0,8727	-	-	86,4762	1,1299	0,9278	1,4590
	Projektowana	1,9425	-	-	60,3900	3,4720	0,9208	-
Mieszkaniowej wielorodzinnej	Istniejąca	-	-	-	0,02188	-	-	-
	Projektowana	-	-	-	-	-	-	-
Zainwestowania wiejskiego	Istniejąca	7,1569	19,8619	24,3599	37,7973	20,5854	30,4301	27,3834
	Projektowana	17,0915	29,6726	35,6646	43,7128	25,8128	35,4078	15,7026
Usług publicznych	Istniejąca	0,00254	0,1848	0,7753	7,2532	0,03198	4,4878	1,4529
	Projektowana	-	-	-	2,3520	-	-	-
Usług sakralnych	Istniejąca	-	-	-	1,6595	0,2230	-	-
Usługowej	Istniejąca	0,6233	-	2,5349	5,6651	0,4587	1,5029	0,7760
	Projektowana	-	-	-	2,2272	-	1,5930	-
Obsługi komunikacji samochodowej	Istniejąca	-	-	-	0,7637	-	-	-
	Projektowana	0,8343	-	-	1,5582	-	-	-
Aktywności gospodarczej	Istniejąca	-	-	-	39,9953	1,3158	-	3,2203
	Projektowana	-	-	-	18,0656	-	-	12,5765
Obsługi gospodarstw rolnych	Istniejąca	-	-	-	-	-	2,0072	-
	Projektowana	-	-	-	-	-	-	-
Cmentarzy	Istniejąca	-	-	0,7147	1,8321	-	0,4589	-
	Projektowana	-	-	-	-	-	-	-
Zieleni urządzonej	Istniejąca	-	-	-	4,1486	-	-	-
	Projektowana	-	-	-	5,9391	-	-	-
Lasów	Istniejąca	23,7824	11,1560	696,0425	221,5875	50,7648	5767,6178	152,5732
	Projektowana	11,8932	0,7218	5,4819	188,5697	4,4630	36,9514	27,3494
Urządzeń zaopatrzenia w wodę (W)	Istniejąca	-	-	-	0,4422	-	-	-
	Projektowana	-	-	-	-	-	-	-
Odprowadzenia ścieków (K) i gospodarki odpadami (O)	Istniejąca	-	-	-	0,0329	-	-	-
	Projektowana	-	-	-	-	-	-	3,5694
Gospodarki odpadami (O) i grzebalisk zwierząt (OG)	Istniejąca	-	-	-	1,0457	-	-	-
	Projektowana	-	-	-	0,341	-	-	-

16. Obszary oraz zasady ochrony:

16.1. Środowiska i jego zasobów.

W celu ochrony środowiska i jego zasobów należy:

- 1) objąć ochroną
 - a) zasoby leśne gminy oraz podjąć działania zmierzające do planowego rozszerzenia obszarów przeznaczonych pod zalesienie,
 - b) ekosystemów wodno –łukowe (ciągi ekologiczne) poprzez wprowadzenie w planach miejscowych zakazu lokalizacji wszelkiej zabudowy z wyjątkiem związanej z gospodarką wodną oraz z dopuszczeniu wykorzystania do celów rekreacyjnych takich jak: lokalizacja ścieżek pieszych i/lub rowerowych, boisk gruntowych, obiektów małej architektury (ławki, altany itp),
 - c) wartościowe dla rolnictwa gleby a w szczególności gleby pochodzenia organicznego,
- 2) uporządkować gospodarkę wodno-ściekową:
 - a) budowa sytemu kanalizacji obejmującego cały teren gminy,
 - b) egzekwowanie przyłączania się do sieci kanalizacyjnej wszystkich mieszkańców oraz firm znajdujących się w zasięgu sieci kanalizacyjnej,
 - c) monitoring podmiotów korzystających z indywidualnych systemów odprowadzania ścieków a w szczególności ich prawidłowego funkcjonowania pod względem ochrony środowiska
- 3) monitorować gospodarkę odpadami:
 - a) egzekwowanie podpisywania umów z odbiorcami odpadów,
 - b) prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów,
- 4) stosować technologie grzewcze i produkcji energii minimalizujące negatywny wpływ na środowisko, w tym odnawialne źródła energii,
- 5) prowadzenie edukacji ekologicznej a w szczególności edukacji dotyczącej gospodarki odpadami i gospodarki ściekowej.

16.2. Przyrody.

- 1 Ochrona przyrody na obszarze gminy powinna uwzględniać zachowanie, zrównoważone użytkowanie oraz odnawianie zasobów, tworów i składników przyrody.
- 2 Działania samorządu na obszarze gminy powinny zmierzać do:
 - 1) utrzymania procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
 - 2) zachowania różnorodności biologicznej,
 - 3) zapewnienia ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony,
 - 4) ochrony walorów krajobrazowych, zieleni we wsiach oraz zadrzewień,
 - 5) utrzymywania lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody,
 - 6) kształtowania właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody,
 - 7) obejmowania zasobów, tworów i składników przyrody formami ochrony przyrody,
 - 8) opracowywania i realizacji ustaleń planów ochrony dla obszarów podlegających ochronie prawnej, programów ochrony gatunków, siedlisk i szlaków migracji gatunków chronionych,
 - 9) prowadzenia działalności edukacyjnej, informacyjnej i promocyjnej w dziedzinie ochrony przyrody,
 - 10) ochrony przyrody w polityce ekologicznej gminy, które realizowane są m.in. poprzez formy ochrony przyrody ustanowione dla obszarów i obiektów położonych na terenie gminy:
 - a) obszar chronionego krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie”,
 - b) cztery zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
 - c) dwanaście użytków ekologicznych,
 - d) szereg pomników przyrody oraz stanowisk roślin objętych ochroną gatunkową.
 - 11) Zaleca się korzystanie przez Rade Gminy z uprawnień wynikających z art. 44 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2004 r. Nr. 92 poz. 880 z późn. zm.) do ustanawiania form ochrony przyrody:
 - a) pomnik przyrody,
 - b) stanowiska dokumentacyjnego,

- c) użytku ekologicznego,
- d) zespoły przyrodniczo-krajobrazowego.

16.3. Uzdrowisk.

Na terenie gminy Jemielnica nie występują tereny posiadające status uzdrowiska.

17. Obszary oraz zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

- 1 Art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. z 2003 r. Nr 162 poz. 1568) wprowadza do obiegu prawnego 4 formy ochrony zabytków:
 - 1) wpis do rejestru zabytków,
 - 2) uznanie za pomnik historii,
 - 3) utworzenie parku kulturowego,
 - 4) ustalenie formy ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.dlatego też ustalenia niniejszego studium są przede wszystkim wytycznymi do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
- 2 Zgodnie z art. 19 w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (również w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego) uwzględnia się, w szczególności ochronę:
 - 1) zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru i ich otoczenia;
 - 2) innych zabytków nieruchomości, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków;
 - 3) parków kulturowych (nie występują na terenie gminy Jemielnica).
- 3 Na podstawie przeprowadzonych analiz, wniosków oraz dokonanych opinii i uzgodnień w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego ustala się w zależności od potrzeb strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują określone ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków.
- 4 W stosunku do zlokalizowanych na terenie gminy obiektów zabytkowych, zarówno wpisanych do rejestru zabytków jak i ujętych w gminnej ewidencji zabytków należy dążyć do ich rekonstrukcji (np. w odniesieniu do obiektów gminnych poprzez ich adaptację na cele publiczne).

17.1. Zabytki nieruchome wpisane do rejestru i ich otoczenia.

Na terenie gminy Jemielnica znajdują się zabytki chronione prawem poprzez wpisanie ich do **rejestru zabytków**. Listę tych obiektów przedstawiono w Tabeli nr 4, **Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jemielnica** w pełni utrzymuje i potwierdza konieczność ochrony wszystkich tych obiektów poprzez:

- 1) Wszelkie działania inwestycyjne w obrębie zabytków wpisanych do rejestru zabytków każdorazowo wymagają uzgodnienia ze służbami ochrony zabytków (Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Opolu).
- 2) Na wszelkie działania inwestycyjne przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków należy uzyskać pozwolenie konserwatorskie.

17.2. Inne zabytki nieruchome, znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków.

Na terenie gminy Jemielnica zlokalizowanych jest blisko 60 obiektów o walorach zabytkowych wpisanych do gminnej ewidencji zabytków Tabela nr 5, dla których:

- 1) Dla obiektów wypisanych do gminnej ewidencji zabytków należy wprowadzić przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ustalenia ochrony tych obiektów.
- 2) Zakres ochrony konserwatorskiej dla tych obiektów wymaga zachowania w szczególności:
 - a) bryły obiektu, i dachu co do kształtu i materiału,
 - b) podziałów elewacji,
 - c) stolarki okiennej i drzwiowej,
 - d) wystroju architektonicznego.
- 3) Wszelkie działania projektowe, remontowe i inwestycyjne związane z tymi obiektami należy uzgadniać z Opolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

17.3. Stanowiska archeologiczne.

W obrębie stanowisk archeologicznych (tabela nr 6):

- 1) wszelkie prace ziemne w obrębie stanowisk archeologicznych oraz ich otoczenia należy uzgadniać z Opolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
- 2) ratownicze, wykopaliskowe badania archeologiczne wykonywane mogą być jedynie pod nadzorem uprawnionego archeologa i na warunkach zgodnie z przepisami odrębnymi.

17.4. Strefy ochrony konserwatorskiej.

Strefa „A” – ścisłej ochrony konserwatorskiej:

Działania konserwatorskie w strefie „A”:

- 1) zachowanie lub odtworzenie (rekonstrukcja) historycznego układu przestrzennego, to jest rozplanowania dróg, ulic, placów, linii zabudowy, przekroju linii rozgraniczających, wysokości zabudowy, kompozycji wnętrz urbanistycznych i kompozycji zieleni (szczególnie rejonu skweru i pomnika Św. Jana Nepomucena przy ul. Wiejskiej),
- 2) usunięcie elementów dysharmonizujących w tym także napowietrzne linie energetyczne,
- 3) dążenie do rekonstrukcji elementów zniszczonych w sferze architektury i założeń urbanistycznych lub ewentualne zaznaczenie ich śladów,
- 4) dostosowanie nowej zabudowy do historycznej: kompozycji przestrzennej w zakresie sytuacji, skali, bryły, architektonicznych proporcji i podziałów oraz użytych materiałów,
- 5) w przypadku nowych inwestycji należy preferować te z nich, które stanowią rozszerzenie lub uzupełnienie już istniejących form zainwestowania terenu, przy założeniu maksymalnego zachowania i utrwalenia istniejących już relacji oraz pod warunkiem, iż nie kolidują one z historycznym charakterem obiektu,
- 6) podziały nieruchomości, nowe inwestycje na terenie strefy „A” oraz remonty, przebudowy, nadbudowy, zmiany funkcji obiektów objętych ochroną konserwatorską należy uzgodnić ze służbami ochrony zabytków,
- 7) strefa „A” ochrony konserwatorskiej obejmuje swym zasięgiem, część wsi Jemielnica w rejonie ul. Wiejskiej.

Strefa „B”:

Działania konserwatorskie w strefie „B”:

- 1) zmierzają do zachowania zasadniczych elementów historycznego rozplanowania oraz dostosowania nowej zabudowy do zabudowy historycznej oraz historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie sytuacji, skali, bryły, zastosowanych materiałów, podziałów architektonicznych oraz nawiązaniu formami współczesnymi do lokalnej tradycji architektonicznej,
- 2) nowe inwestycje lokalizowane w granicach strefy „B” należy dostosować do sąsiedniej zabudowy historycznej (obiekty objęte gminną ewidencją zabytków) w zakresie:
 - a) układu kalenicy w stosunku do ulicy,
 - b) formy dachu,
 - c) wysokości budynku,
 - d) podziałów poziomych i pionowych elewacji,
- 3) strefa „B” ochrony konserwatorskiej obejmuje swym zasięgiem, tereny w miejscowościach Jemielnica, Piotrówka, Wierchlesie, Barut, Łaziska, Centawa i Gąsiorowice.

Strefa „E” – ochrony ekspozycji:

- 1) ochronie należy poddać ekspozycję historycznej zabudowy wsi Jemielnica z górującym nad nią bryłą kościoła parafialnego (dawny kościół przyklasztorny),

Widok dawnego kościoła klasztorowego w Jemielnicy od strony ul. Strzeleckiej [fot. P. Jędrzejkowski]

- 2) w oznaczonej na rysunku studium strefie „E” ochrony ekspozycji należy:
 - a) dążyć do eliminacji elementów dysharmonizujących (np. napowietrzne linie elektroenergetyczne),
 - b) ograniczyć wysokość nowej zabudowy do 12 m,
 - c) wprowadzić zakaz nasadzeń zieleni wysokiej oraz zakaz lokalizacji wszelkiej zabudowy na terenach rolnych znajdujących się w strefie „E”.

18. Kierunki rozwoju systemów komunikacji.

18.1. Drogi.

Bezpieczeństwo.

W celu poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym, a w szczególności bezpieczeństwa ruchu pieszego i rowerowego należy:

- 1) dążyć do maksymalnej segregacji ruchu poprzez wybudowanie chodników, ścieżek rowerowych lub ciągów pieszo-rowerowych wzdłuż dróg o najbardziej intensywnym ruchu pieszym i rowowym. Elementy te należy lokalizować w liniach rozgraniczających dróg z możliwością rurowania istniejących rowów melioracyjnych. W przypadku braku miejsca w liniach rozgraniczających dróg oraz w celu racjonalizacji przebiegu ciągów pieszo-rowerowych dopuszcza się ich sytuowanie poza liniami rozgraniczającymi dróg.
- 2) dążyć do realizacji obwodnicy drogi wojewódzkiej nr 426,

Sieć drogowa.

Kierunki rozwoju sieci komunikacji drogowej oparty jest na rozwoju dróg wszystkich klas dostępności, ze szczególnym uwzględnieniem poprawy ich stanu technicznego:

- 1 Droga wojewódzka:
 - 1) droga wojewódzka nr 346 - ustala się:
 - a) docelowa klasa drogi „GP” główna ruchu przyspieszonego,
 - b) minimalną szerokość w liniach rozgraniczających 25 m,
 - c) korektę przebiegu poprzez wybudowanie obwodnicy wsi Jemielnica, Piotrówka i Wierchlesie.
 - 2) dopuszcza się stałe lub czasowe przyjęcie niższej kategorii drogi (np. droga powiatowa lub gminna) dla projektowanej obwodnicy przy czym należy zachować minimalną szerokość w liniach rozgraniczających 25 m.
- 2 Drogi powiatowe - ustala się:
 - 1) ze względu na istniejące zainwestowanie (zabudowę) zaleca się zachowanie dla wszystkich dróg powiatowych na terenie zabudowanym obecnej szerokości w liniach rozgraniczających jak dla dróg klasy lokalnej, przy jednoczesnym zachowaniu pozostałych parametrów jak dla dróg stosownie do ich klasy określonej w tabeli nr 12,
 - 2) proponuje się korektę przebiegu drogi powiatowej nr 1802O w rejonie projektowanego obejścia drogi wojewódzkiej w wariantach przedstawionych na rysunku studium,
 - 3) minimalną szerokość w liniach rozgraniczających dla dróg:
 - a) klasy „Z” zbiorcze 20 m, poza terenem zabudowy

- b) w przypadku zastosowania dla dróg powiatowych klasy „L” lokalne, szerokość w liniach rozgraniczających powinna wynosić: 15 m na terenach niezabudowanych i 12 m na terenach zabudowanych,
- 3 Drogi gminne - ustala się:
 - 1) konieczność poprawy ich stanu technicznego, w tym także dróg transportu rolnego,
 - 2) klasę dróg:
 - a) jako podstawową klasę dróg gminnych należy przyjąć klasę „D” dojazdowe,
 - b) dopuszcza się w celu usprawnienia sieci drogowej gminy stosowanie klasy „L” ewentualnie klasy „Z”,
 - 3) projektuje się nowe drogi gminne:
 - a) łączącą drogę powiatową nr 18400 i 18550 biegnącą przez las przy „Stawie Banasiów” (**DG1**),
 - b) łączącą projektowany węzeł drogi wojewódzkiej z drogą powiatową nr 18020 (**DG2**)
 - 4) minimalne szerokości w liniach rozgraniczających dla dróg:
 - a) klasy „Z” zbiorcze 20 m,
 - b) klasy „L” lokalne 15 m na terenach niezabudowanych i 12 m na terenach zabudowanych,
 - c) klasy „D” dojazdowe 15 m na terenach niezabudowanych i 10 m na terenach zabudowanych.
- 4 Dopuszcza się mniejsze szerokości dróg w liniach rozgraniczających z uwagi na istniejące uwarunkowania (np. zainwestowanie, układy historyczne).
- 5 Projektowane przebiegi nowych bądź modernizowanych dróg oraz węzły drogowe przedstawione są na rysunku studium w sposób orientacyjny. Ich ostateczny przebieg ustalony zostanie w odrębnych procedurach planistycznych.
- 12 Dopuszcza się przebudowę i modernizację istniejących oraz wykonywanie nowych dróg w zależności od potrzeb.
- 13 W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się zmianę kategorii oraz parametrów poszczególnych dróg.
- 14 Zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1985 r. *o drogach publicznych* (j.t. Dz. U. z 2004 r. Nr 204 poz. 2086 z późn. zm.) ostateczne zaliczenie drogi do konkretnej kategorii następuje w drodze stosownego aktu prawnego:
 - 1) rozporządzenie Ministra właściwego do spraw transportu w odniesieniu do dróg krajowych,
 - 2) uchwały sejmiku województwa w odniesieniu do dróg wojewódzkich,
 - 3) uchwały rady powiatu w odniesieniu do dróg powiatowych,
 - 4) uchwały rady gminy w odniesieniu do dróg gminnych.

19. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej.

19.1. Zaopatrzenie w wodę.

- 1 Istniejące ujęcia wody i stacje uzdatniania posiadają rezerwy.
- 2 W przypadku wystąpienia zwiększenia zapotrzebowania na wodę należy wybudować nowe ujęcia wody bądź modernizować już istniejące oraz w zależności od potrzeb wybudować nowe odcinki sieci wodociągowej.
- 3 Budowę nowych ujęć wody należy lokalizować w pierwszej kolejności na terenach rolnych.

19.2. Gospodarka ściekowa.

- 1 Aby zapewnić przesył ścieków bytowych do oczyszczalni ścieków należy wybudować zbiorczy system kanalizacji grawitacyjnej (grawitacyjno-tłocznej) na terenie gminny składający z:
 - 1) ~ 23 km kanalizacji grawitacyjnej,
 - 2) ~ 14 km kanalizacji ciśnieniowej
 - 3) niezbędnych pompowni tranzytowych i pompowni przydomowych
- 2 Zasady ogólne:
 - 1) Docelowo odprowadzenie ścieków należy prowadzić do komunalnej sieci kanalizacyjnej,
 - 2) Do czasu wybudowania sieci kanalizacyjnej dopuszcza się stosowanie indywidualnych, szczelnych zbiorników na nieczystości płynne z zapewnieniem ich systematycznego wywozu do punktu zlewnego, na oczyszczalni ścieków, przez zakład będący gminną jednostką organizacyjną lub przedsiębiorcą posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych. Dopuszcza się również stosowanie indywidualnych systemów

oczyszczania ścieków zgodnie z przepisami odrębnymi z ograniczeniami wynikającymi z decyzji Wojewody Opolskiego nr OŚ.II-7520-6/26/97 z dnia 24 marca 1997 r. (w sprawie strefy ochronnej ujęcia wody w Jemielnicy).

- 3) Po zrealizowaniu komunalnej sieci kanalizacyjnej, nieruchomości wyposażone w szczelne zbiorniki na nieczystości płynne należy obowiązkowo, niezwłocznie włączyć do komunalnej sieci kanalizacyjnej.
 - 4) Zabrania się odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód podziemnych, wód powierzchniowych oraz do gruntu,
 - 5) Każdy teren, na którym może dojść do zanieczyszczenia powierzchni substancjami ropopochodnymi lub innymi substancjami chemicznymi, należy utwardzić i skanalizować, a zanieczyszczenia winny być zredukowane (zneutralizowane), zgodnie z przepisami odrębnymi przed ich odprowadzeniem do kanalizacji.
- 3 Wody opadowe:
- 1) Dopuszcza się możliwość budowy sieci kanalizacji deszczowej z odprowadzeniem wód deszczowych do cieków wodnych po ich podczyszczeniu. Odbiornikiem wód opadowych, odprowadzanych grawitacyjnie, będzie istniejący układ cieków wodnych oraz grunt. Cieki te powinny być systematycznie konserwowane i modernizowane poprzez ich oczyszczanie i wzmocnienie skarp. W ramach potrzeb istniejący układ cieków wodnych powinien być rozbudowywany. O należyty stan techniczny cieków wodnych powinny dbać odpowiednie służby do tego powołane.
 - 2) Tereny, na których istnieje prawdopodobieństwo zanieczyszczenia powierzchni substancjami ropopochodnymi lub chemicznymi, należy utwardzić i skanalizować, a zanieczyszczenia powinny być odpowiednio zredukowane zgodnie z obowiązującymi przepisami.
 - 3) Wszystkie wloty do kanalizacji deszczowej należy wyposażać w wpusty uliczne z osadnikami, natomiast wyloty do rowów i cieków otwartych – w odpowiednie piaskowniki.
 - 4) W przypadku wystąpienia na terenie realizacji inwestycji sieci melioracyjnych (drenażu), należy ją bezwzględnie odtworzyć lub przebudować w zakresie niezbędnym do jej prawidłowego funkcjonowania na terenach przyległych.
 - 5) Dopuszcza się przebudowę, zarurowanie lub wykonywanie nowych odcinków sieci melioracyjnej

19.3. Zaopatrzenie w energię elektryczną.

- 1 W przypadku kolizji z istniejącą lub projektowaną zabudową, kablowanie istniejących odcinków sieci napowietrznych nastąpi, po uzgodnieniu z zarządcą sieci.
- 2 Projektowane stacje transformatorowe sytuować należy przede wszystkim na terenach przeznaczonych w planach miejscowych pod lokalizację urządzeń energetycznych. Dopuszcza się także inną lokalizację stacji transformatorowych w uzgodnieniu z właścicielem terenu.
- 3 Liczba stacji, ich powiązanie w układzie sieciowym wsi oraz nowe trasy linii energetycznych powinny być określone w opracowywanych dla tych terenów miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
- 4 Kable średniego i niskiego napięcia należy układać wzdłuż ulic i ciągów pieszych (poza jezdniami).
- 5 Dopuszcza się lokalizowanie na terenie gminy urządzeń i instalacji do wytwarzania energii z alternatywnych (odnawialnych) źródeł energii. Przy czym należy uwzględnić ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych, a w szczególności z uwarunkowania wynikające z ustanowionego obszaru chronionego krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie”.

19.4. Zaopatrzenie w gaz.

W celu zapewnienia dostaw gazu sieciowego należy wybudować system sieci gazowej.

19.5. Zaopatrzenie w ciepło.

- 1 Nie przewiduje się realizacji scentralizowanego systemu zaopatrzenia w energię cieplną.
- 2 W miarę możliwości technicznych i finansowych należy realizować grupowe systemy zaopatrzenia w ciepło.
- 3 Powstające nowe kotłownie należy realizować w oparciu o paliwa i technologie spalania przyjazne środowisku naturalnemu, o wysokiej sprawności grzewczej i niskiej emisji zanieczyszczeń do atmosfery, w tym także kotłownie na paliwa stałe.

19.6. Gospodarka odpadami.

- 1 Gospodarka odpadami na terenie gminy Jemielnica prowadzona jest w oparciu o „Gminny Plan Gospodarki Odpadami”.
- 2 Wszystkie odpady zbierane na terenie gminy wywożone są na wysypisko odpadów w Szymiszowie (gmina Strzelce Opolskie).
- 3 Odpady należy zbierać w sposób selektywny, w tym celu należy zapewnić w każdej miejscowości miejsce na ustawienie odpowiednich pojemników i zapewnić ich stały odbiór przez firmy specjalistyczne.
- 4 Odpady komunalne:
 - 1) należy zapewnić miejsca na place pod ustawienie pojemników na odpady komunalne,
 - 2) place pod śmietniki należy urządzić w następujący sposób umożliwiający segregację odpadów,
 - 3) wywóz odpadów komunalnych odbywać się będzie na zorganizowane składowisko odpadów,
- 5 Wytwórca odpadów niebezpiecznych zobowiązany jest do uzyskania stosownych zezwoleń na gospodarowanie tymi odpadami, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- 6 Na terenie gminy znajdują się 2 nieczynne wysypiska odpadów wymagające przeprowadzenia rekultywacji:
 - 1) na terenie obrębu Gajdowe – wypisko odpadów komunalnych,
 - 2) na terenie obrębu Jemielnica (położone przy drodze do wsi Barut)– wysypisko odpadów przemysłowych

19.7. Telekomunikacja.

- 1 Rozwój sieci telekomunikacyjnej przewiduje się w miarę istniejącego zapotrzebowania poprzez rozbudowę istniejącej sieci kablowej i radiolinii wraz z urządzeniami towarzyszącymi.
- 2 Lokalizację stacji bazowych telefonii komórkowej dopuszcza się w odległości nie mniejszej niż 800 m od istniejących i projektowanych terenów zabudowy mieszkaniowej, terenów zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży oraz terenów zabudowy szpitalnej i domów opieki społecznej.

20. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.

W studium zapisany został szeroki wachlarz inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym, których głównym zadaniem jest poprawa jakości życia mieszkańców gminy. Praktycznie w każdej miejscowości zarezerwowane zostały obszary dla realizacji usług publicznych dla lokalizacji świetlic wiejskich, boisk i placów zabaw. Ponadto w studium przewiduje się:

- 1) budowę nowego przedszkola we wsi Jemielnica oraz przeniesienie do budynku Szkoły Podstawowej lub budowę nowego przedszkola w Piotrówce,
- 2) budowę systemu kanalizacyjnego obejmującego obszar całej gminy,
- 3) budowę nowych dróg gminnych a w szczególności drogę:
 - a) łączącą drogę powiatową nr 18400 i 18550 biegnącą przez las przy „Stawie Banasiów” (DG1),
 - b) łączącą projektowany węzeł drogi wojewódzkiej z drogą powiatową nr 18020 (DG2),
 - c) utworzenie parku wiejskiego (**IZP**) na terenach leśnych w Jemielnicy w rejonie amfiteatru pomiędzy rzeką Jemielnicą, ul. Pułaskiego, Parkową i Strzelecką oraz pomiędzy ul. Strzelecką a ul. Cichą w rejonie cmentarza.

21. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

1. Zgodnie z wnioskiem złożonym do studium przez Wojewodę Opolskiego na terenie gminy Jemielnica nie występują zadania rządowe służące realizacji celu publicznego o znaczeniu krajowym, o których mowa w art. 48 ust. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
2. W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego (przyjętym uchwałą nr XLIX/357/2002 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 września 2002 r.) sporządzony został wykaz proponowanych zadań samorządowych i rządowych, z których na terenie gminy Jemielnica występują:
 - 1) Ochrona naturalnych ekosystemów na wydzielonych obszarach proponowanych ostoi przyrodniczych sieci obszarów przyrodniczych NATURA 2000 – „Ostoja Doliny Małej Panwi”,

- 2) Utworzenie parku krajobrazowego „Dolina Małej Panwi” na bazie istniejącego obszaru chronionego krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie”,
- 3) modernizacja drogi wojewódzkiej nr 426 wraz z budową obejścia miejscowości Jemielnica, Piotrówka i Wierchlesie. Inwestycja zapisana jest w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
- 4) Ochrona wód podziemnych na obszarze zbiornika GZWP nr 333.

22. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości.

- 1 Nie przewiduje się obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości.
- 2 W przypadku zaistnienia sytuacji wymagającej określenia obszarów wymagających przeprowadzenia procedury scalenia i podziału nieruchomości, należy je wyznaczyć w procedurze sporządzenia planu miejscowego.

Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

na terenie gminy Jemielnica nie przewiduje się lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

Obszary przestrzeni publicznej.

- 1 Na obszarze gminy Jemielnica są to przede wszystkim obszary, na których odbywają się festyny, koncerty, a także miejsca wypoczynku i aktywnej rekreacji takie jak:
 - 1) tereny gminne (place, parki, skwery, boiska, szkoły i ośrodki kultury z przyległymi terenami zielonymi oraz urządzenia i tereny sportu i rekreacji),
 - 2) tereny będące we własności bądź zarządzie wspólnot wyznaniowych (Kościoły, sale parafialne),
- 2 Określa się następujące obszary przestrzeni publicznej, dla których należy sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:
 - 1) teren położony we wsi Jemielnica na południe od stawu Kościelnego (Jemielnica) pomiędzy ul. Stawową i Korfantego a terenami przemysłowymi – przeznaczenie: tereny usług publicznych,
 - 2) teren położony przy ul. Długiej w Jemielnicy – przeznaczenie: teren usług publicznych z przeznaczeniem w pierwszej kolejności pod budowę nowego przedszkola,
 - 3) teren położony w obrębie geodezyjnym Jemielnica na działce nr 1833 – przeznaczenie: teren usług publicznych, usługi sportu i rekreacji,
- 3 Dopuszcza się, aby wymienione wyżej obszary do objęcia planami miejscowymi włączać do większego obszaru objętego planem miejscowym np. terenu wraz z kołnierzem albo dla fragmentu wsi bądź całej wsi.

23. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

1. Wyznacza się, oznaczone na rysunku studium, obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne:
 - 1) obszar oznaczony symbolem **8P**, przy czym przystąpienie do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się wyłączenie po wybudowaniu bądź zapewnieniu środków finansowych na wybudowanie drogi w śladzie projektowanego obejścia drogi wojewódzkiej nr 426, przynajmniej na odcinku „A”-„B” oznaczonym na rysunku studium
 - 2) tereny przeznaczone pod rozszerzenie obszaru oznaczonego symbolem **5P**,
 - 3) tereny położone przy ul. Dzierżona we wsi Jemielnica,
 - 4) oraz tereny, o których mowa w rozdziale 22 podrozdział „Obszary przestrzeni publicznej”.
2. Tereny, które nie zostały objęte wykazem obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić plany miejscowe, a dla których przewiduje się w studium inne niż dotychczasowe zagospodarowanie, objęte zostaną planami miejscowymi po złożeniu wniosków o sporządzeniu planu przez zainteresowane osoby lub na wniosek Rady Gminy.

3. Dopuszcza się doprecyzowanie granic obszarów wyznaczonych do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, na etapie analizy, o której mowa w art. 14 ust 5 ustawy *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*. W szczególności należy zwrócić uwagę na obszary niezbędne do zapewnienia określenia w tych planach zasad obsługi komunikacyjnej i zaopatrzenia w infrastrukturę techniczną, istniejących podziałów geodezyjnych, złożonych wniosków o zmianę przeznaczenia gruntów, itp.
4. Z uwagi na dynamicznie zmieniającą się rzeczywistość gospodarczą i społeczną a przede wszystkim prawną wskazane byłoby sporządzenia nowych planów zagospodarowania (zmian) dla poszczególnych miejscowości w granicach istniejących i projektowanych terenów zurbanizowanych.

24. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

1. Rozwój terenów zurbanizowanych ogranicza się poprzez wyznaczenie nowych obszarów pod zabudowę na zasadzie kontynuacji i uzupełnienia istniejącej zabudowy, wyjątek stanowi tutaj wyznaczony nowy teren przemysłowy oznaczony symbolem 8P.
2. Obszar przemysłowy **8P** ma za zadanie umożliwienie lokalizacji uciążliwych przedsięwzięć z dala od zabudowy typowo mieszkaniowej.
3. Szczególnej ochronie poddane zostały obszary leśne, które w zdecydowanej większości objęte są różnymi formami ochrony przyrody poczynając od obszaru chronionego krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie” poprzez m.in. zespoły przyrodniczo-krajobrazowe na ochronie gatunkowej kończąc.
4. Ponadto przewiduje się nowe tereny przeznaczone do zalesienia wyznaczone na rysunku studium oraz dopuszcza się przeznaczanie do zalesień tereny rolne w zależności od potrzeb i możliwości.

25. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych.

Na obszarze gminy nie stwierdzono występowania obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych. Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej nie wydał żadnego zarządzenia w sprawie określenia takich obszarów.

26. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

Na terenie gminy Jemielnica nie występują obszary, dla których wyznacza się w złożu filar ochronny.

27. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej.

Na terenie gminy Jemielnica brak jest pomników zagłady.

28. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji.

Na terenie gminy Jemielnica występują 2 tereny wymagające przeprowadzenia rekultywacji, oba związane z gospodarką odpadami.

Pierwszy to nieczynne gminne wysypisko śmieci zlokalizowane w południowej części obrębu Jemielnica.

Drugi to dawne składowisko odpadów przemysłowych, na którym składowano odpady z Huty „Andrzej” w Zawadzkiem. Składowisko położone jest przy drodze powiatowej nr 18410 na wysokości projektowanej obwodnicy drogi wojewódzkiej nr 426. Składowane odpady stanowią bezpośrednie zagrożenie dla zasobów wodnych zgromadzonych w zbiornikach wód podziemnych.

29. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.

Zgodnie z ustawą prawo geodezyjne i kartograficzne *tereny zamknięte są to tereny o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, określone przez właściwych ministrów i kierowników urzędów centralnych.*

Na terenie gminy Jemielnica nie występują tereny zaliczane zgodnie z art. 4 ust. 2a do terenów zamkniętych.

D. UZASADNIENIE.

Zgodnie z art. 6, ust. 6 ustawy *o zagospodarowaniu przestrzennym* (j.t. Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 z późn. zm.) Rada gminy Jemielnica w celu określenia polityki przestrzennej uchwałą nr XV/95/2000 z dnia 25 marca 2000 r. przyjęła „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jemielnica”.

Na podstawie dotychczasowych doświadczeń oraz zmian zachodzących w rzeczywistości społecznej i gospodarczej gminy a przede wszystkim w jej zagospodarowaniu, Rada Gminy Jemielnica uznała za konieczne dokonania aktualizacji „Studium ...” i na podstawie art. 27 ustawy *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2003 r., Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) podjęła XXXIV/217/06 z dnia 27 lutego 2006 r. o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jemielnica.

Celem opracowania zmiany studium jest dostosowanie polityki przestrzennej gminy do aktualnych realiów, na które w dużym stopniu rzutuje m. in. fakt przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej, z czym związane są nadzieje na poprawę sytuacji społeczno-gospodarczej i dalszy dynamiczny rozwój gminy. Ważnym elementem dla dalszego rozwoju gminy jest przygotowanie odpowiedniego wyposażenia drogowego i zabezpieczenie terenów pod lokalizację obejść drogowych dla miejscowości Jemielnica, Piotrówka i Wierchlesie.

Aktualny system planowania przestrzennego w Polsce opiera się na daleko posuniętej decentralizacji zadań, kształtując samodzielność planistyczną najistotniejszego szczebla samorządu terytorialnego czyli: samorządu gminnego. Studium jest aktem kierownictwa wewnętrznego, wyrazem woli politycznej samorządu w zakresie rozwoju przestrzennego i gospodarczego. Studium to również koordynacja działań, w zakresie zagospodarowania, z samorządami szczebla powiatowego i wojewódzkiego oraz administracją rządową (art. 10, ust. 1, pkt 14 i ust. 2 pkt. 7 ustawy opizp).

Studium, obok „Strategii Rozwoju Gminy Jemielnica”, jest także elementem promocji gminy na zewnątrz i ofertą inwestycyjną dla potencjalnych inwestorów.

Studium zgodnie z art. 9 ust. 5 ustawy opizp nie jest aktem prawa miejscowego, jednakże poprzez podniesienie rangi tego dokumentu, m.in. art. 17 pkt. 4 ustawy *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, jego ustalenia są obligatoryjne przy opracowywaniu innych dokumentów planistycznych, a przede wszystkim miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Głównym celem zmiany studium było umożliwienie zmian strukturalnych na terenie gminy w:

- zakresie charakteru zabudowy, czyli przekształcanie dotychczasowej zabudowy zagrodowej w zabudowę mieszkaniową i/lub mieszkaniowo-usługową,
- zwiększenie ilości osób utrzymujących się z innych źródeł niż produkcja rolnicza.

Cele te osiągnięte zostały poprzez wprowadzenie zapisów w studium umożliwiających na prowadzenie racjonalnej polityki przestrzennej. W tym celu wyodrębnione zostały tereny, na których dopuszczalna jest lokalizacja inwestycji produkcyjno-przemysłowych z dala od istniejącej zabudowy wsi (są to przede wszystkim obszary oznaczone na rysunku studium symbolami 5P i 8P).

E. BIBLIOGRAFIA.

1. „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla obszaru gminy Jemielnica”. Dr Jarosław Proćków, mgr inż. Sabina Gontarewicz, Wrocław 2006 r.
2. *Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jemielnica. REGIPOLAN*
3. *Strategia Rozwoju Gminy Jemielnica przyjęta uchwałą Rady Gminy Jemielnica Nr XXX/202/01 dnia 28-12-01 r.*
4. *Gminna ewidencja zabytków. Jemielnica 2006 r.*
5. *Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Jemielnica na lata 2004 ÷ 2006 z perspektywą do roku 2013.*
6. *Gminny Plan Gospodarki Odpadami.*
7. *Inwentaryzacji i uwarunkowania obrębów Jemielnica, Łaziska, Piotrówka, Wierchlesie, Barut, Centawa i Gąsiorowice. PPU PROURBI sp. z o.o.*
8. *Plan zagospodarowania gminy Jemielnica – zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków oraz zaopatrzenie w energię elektryczną.*
9. *Malinowski J., 1991, : Budowa geologiczna Polski, Wyd. Geologiczne, Warszawa.*
10. *„Województwo Opolskie – podregiony, powiaty, gminy” dane statystyczne 2005 – Urząd statystyczny w Opolu*